

Filmski članci u *Kulisi, časopisu za kazalište, kino, variete, društvo i šport* od 1929. do 1932.

Zlatko Vidačković

Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu
zlatko.vidačković@gmail.com

SAŽETAK: Cilj je rada pružiti osnovni pregled članaka filmske tematike objavljenih u hrvatskom kulturnome časopisu *Kulisa* između 1929. i 1932. godine. Proučavanjem sadržaja ovoga specifičnoga medijskoga korpusa počinje se analizirati *Kulisin* doprinos oblikovanju filmskoga diskursa u Kraljevini Jugoslaviji, uz inicijalni uvid u obrasce popularne percepcije, medijskoga posredovanja i tehnoloških promjena koje su obilježile to vrijeme.

Metodološki okvir istraživanja uključuje analizu svih dostupnih brojeva časopisa u fondu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Analizirane su tematske cjeline, geografija izvještavanja o filmskim središtima, razvoj domaće i inozemne filmske industrije, te pristupi prikazima nijemih i tonfilmova. Riječ je prvome istraživanju ove teme koje je u ovome radu predstavljeno sažetim rezultatima i zaključcima te opsežnom bibliografijom svih članaka, dok će detaljnija analiza katalogiziranih tekstova – uz iscrpnije identificiranje dominantnih tema, načina prezentacije filma i konteksta razvoja filmske industrije u tome povijesnome razdoblju, koje je naznačeno u poglavljju o specifičnostima časopisa i zaključku ovoga rada – biti u fokusu nastavka ovoga rada temeljenoga na istraživanju arhivske grade, a koji će ponuditi i suvremenu perspektivu na kulturološki kontekst produkcije i recepcije filmskih tema u časopisu *Kulisa*.

Rezultati istraživanja pokazuju da su filmske teme bile vrlo zastupljene u *Kulisi* u prve tri godine, dok je 1932. zabilježen pad količine filmskoga sadržaja. Vizualni aspekt naslovica pokazuje izrazitu dominaciju filmskih zvijezda (osobito inozemnih glumica), koje su u tekstovima gotovo uvijek prikazane u izrazito pozitivnome svjetlu. Izvještaji o holivudskim i berlinskim produkcijskim centrima prevladavaju nad lokalnim sadržajem, iako se bilježe početni pokušaji razvoja jugoslavenske filmske infrastrukture. *Kulisa* je ujedno reflektirala tehnološke prijelaze iz nijemoga u zvučni film, ali uz dozu skepsе i nostalгије.

Zaključno, rad potvrđuje da je *Kulisa* bila važan posrednik u prenošenju filmskih informacija i izgradnji medijske publike, uz jasne elemente popularne kulture, senzacionalizma i idealizacije zvjezdoga statusa. Časopis se formalno pozicionirao kao kulturni medij, a njegova je uloga u oblikovanju ranga filmskoga informacijskoga krajolika nedvojbena.

Ključne riječi: *Kulisa; kino; nijemi film; tonfilm; medijska recepcija; informacijski diskurs; povijest filma*

1. Uvod

S razvojem tehnologije u dvadesetome je stoljeću film našao svoje stalno mjesto i na stranicama časopisa. Nije riječ samo o pojedinim člancima u dnevnim novinama nego i o pojavi časopisa specijaliziranih za područje kulture. Jedan od takvih časopisa izlazio je u prvoj polovici XX. st., a nazvan je *Kulisa*. Ovim radom želi se dobiti uvid u tekstove posvećene filmu koji su objavljeni u spomenutome časopisu, prepoznati specifične okolnosti filmske industrije toga vremena, dominantne teme i diskurse. Zbog manjka sličnih istraživanja, ovaj rad također može poslužiti kao podloga za buduća istraživanja. Bibliografija članaka filmske tematike koji su objavljeni u ovome časopisu u tome također može pomoći.

Za potrebe ovoga rada analizirani su svi brojevi časopisa *Kulisa* dostupni u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, odnosno brojevi koji su izlazili između 1929. i 1932. godine. Zbog nedostupnosti, u analizu nisu ušli brojevi koji su izlazili 1927. i 1928. godine te brojevi od 1933. do 1941. godine, uz napomenu da godine 1936. ovaj časopis nije izlazio. U analiziranome razdoblju časopis je izlazio tri puta mjesečno, odnosno prvoga, desetoga i dvadesetoga dana u mjesecu. Iako časopis pokriva više područja kulturne tematike, ovaj je rad usmjeren na analizu članaka koji su povezani isključivo s filmom.

2. Časopis *Kulisa* i prethodna istraživanja

Istaknuti hrvatski časopis kulturne tematike, *Kulisa*, pretežno je izlazio u razdoblju između Prvoga i Drugoga svjetskoga rata. Vjekoslav Majcen navodi da je točan datum izlaska prvoga broja bio prvi rujna 1927. godine (Majcen, 1998: 76). Samo dvije godine nakon izlaska prvoga broja, Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca promijenjen je naziv i nova je država nazvana Kraljevina Jugoslavija (Žebec Šilj, 2018: 36). Majcen napominje da je nakon toga časopis nastavio izlaziti sve do posljednjega broja koji je izšao u ožujku 1941. godine, uz iznimku 1936. godine, kada nije izlazio (Majcen, 1998: 76). Zadnji broj *Kulise* izšao je iste godine kada je proglašena Nezavisna Država Hrvatska. Drugim riječima, promjena vlasti izravno se poklapa s krajem ovoga časopisa. Alan Labus navodi kako je u novostvorenoj državi većini časopisa zabranjen rad, odnosno da od 14 dnevnih novina rad nije zabranjen samo *Narodnim novinama, Hrvatskom listu i Hrvatskom glasu* (Labus, 2009: 102). *Kulisa* doduše nije bio dnevni list, nego dvotjednik, i časopis koji je čitavo desetljeće prije rata navelike veličao američku, ali i njemačku filmsku industriju. Majcen tvrdi da je *Kulisa* odabirom sadržaja i dopisnika više vezana uz europski kulturni krug (Majcen, 1998: 79), a Labus navodi kako je u režimu NDH naputak bio da novine prijateljski i udvorno pišu prema Njemačkoj i Italiji te da prate kulturne i političke događaje vezane uz njih (Labus, 2009: 106).

Općenite informacije o samome časopisu donosi Boris Senker, spominjući da je ovaj list izlazio u nakladi konzorcija Kulisa i da je njegov prvi urednik bio Milovan Pulanić te navodi daljnju kronologiju glavnih urednika:

»Od broja 9 godine 1930. odgovorni je urednik Otokar Pažur; od broja 1 godine 1937. Franjo Jesih; od broja 4 iste godine glavni je urednik Kazimir Krenedić; od broja 9 godine 1938. ponovno je odgovorni urednik Franjo Jesih pa od broja 10 iste godine Miljenko Šarić te, napokon, od broja 20 godine 1940. do posljednjega objavljenog broja, a taj je trobroj 4/5/6 ratne godine 1941., glavni je urednik Kulise bio Đuro Weiss« (Senker, 2018: 171–172).

Senker navodi da se podnaslov ovoga časopisa pojavio u osam varijanti (Senker, 2018: 173). U katalogu NSK u Zagrebu u nazivu časopisa navedena je varijanta »Kulisa: časopis za kazalište, kino, variete, društvo i šport...« (<http://katalog.nsk.hr/>). Što se samoga sadržaja časopisa tiče, iako se bavi temama iz kulture, Senker smatra da se o njima piše na neobičan način. Stoga naglašava da ovaj časopis kazališnu umjetnost ne povezuje s ostalim kulturnim granama poput književnosti ili slikarstva: »Umjesto očekivanih sastavnica, uz kazalište se u podnaslovima prislanjaju film (kino), varijete, foto, sport, šah, moda, društveni život (društvo), dakle mahom saставnica popularne kulture od kojih je, valja reći, samo film bio u pratinji kazališta, odnosno kazalište u njegovoj pratinji u svih osam inačica podnaslova« (Senker, 2018: 173). Također ističe da je kazališna umjetnost iz visoke kulture pala na nisku jer su članci o kazalištu bili okruženi člancima o filmu, modi, kriminalističkim i erotskim pričama, fotografijama filmskih zvijezda, zdravstvenim savjetima, humorističnim i enigmatskim prilozima (Senker, 2018: 178). Majcen otkriva da je prvih nekoliko godina ovaj časopis prilično opsežno izvještavao o filmu u Europi i Americi, a značajan broj tekstova opisuje kao literarizirana izvješća o glumcima i redateljima namijenjena širokoj publici (Majcen, 1995: 38). Od 1931. godine nadalje filmski sadržaji postaju sve rjeđi (Majcen, 1995: 38). Majcen također navodi popis autora koji su pisali članke filmske tematike: Marijan Mikac, Josip Berkeš, Tomo Lukičić, Petar Petrović Pecija, Stanko Tomašić i Julije Rogulja, ističući da postoji velik broj nepotpisanih tekstova (Majcen, 1995: 38).

3. Specifičnosti časopisa

Tijekom četiri analizirane godine vidljive su promjene u *Kulisi*, i to na nekoliko različitih razina. Od 1929. do 1931. godine *Kulisa* je objavila velik broj članaka filmske tematike, no u sljedećoj godini taj se broj višestruko smanjio. Kada govorimo o filmskim zvjezdama, koje su najčešće zauzimale naslovnice ovoga časopisa (osobito inozemne glumice), treba primijetiti sklonost da ih se prikazuje u pozitivnome svjetlu. Predstavljene su kao idoli običnim ljudima, ili kao žrtve, ali nikada ne snose krivnju za neki negativan događaj. Jedan od mogućih razloga za to bila je ciljana publika kojoj su, prema svemu sudeći, htjeli predstaviti glamurozni život njihovih idola. To bi značilo da je selekcija vijesti bila proces kojemu se pridavalo dosta pažnje.

Ni u jednome trenutku ne treba zaboraviti kada je izlazio ovaj časopis – u razdoblju između dvaju svjetskih ratova. Što je još važnije, tehnologija nije bila ni približno razvijena, što se moglo odraziti na dostupnost novih vijesti. Teža dostupnost informacija i ograničenost materijala mogli su imati utjecaja na tekstove koji su objavljivani u starijim časopisima.

Budući da je spomenuti časopis izlazio u doba kada su se redovito prikazivali nijemi filmovi i filmovi sa zvukom, treba spomenuti i kako su se nazivali. Filmovi sa zvukom nazvani su tonfilmovima, dok su se filmovi bez zvuka već tada nazivali nijemim filmovima. Nesigurna budućnost često se vezivala uz nijeme filmove, dok su filmovi sa zvukom prikazivani kao moderni. Pojedini predstavljeni filmovi redovito su opisivani biranim epitetima: najbolji, senzacionalan, fascinant, jedinstven, najnoviji. Vrijedi izdvojiti i inozemne riječi i sintagme koje su novinari *Kulise* koristili, poput više puta korištenih *filmski starovi* i *interview*.

Filmska industrija na prostoru Jugoslavije u to je doba bila u nastajanju, o čemu govori nekoliko članaka koji potvrđuju otvaranje filmskih atelijera, kinodvorana te prva filmska snimanja, najprije inozemnih produkcija, a potom i domaćih. Od inozemnih filmskih središta, najviše se pozornosti posvećuje Hollywoodu i Berlinu. Ostali europski gradovi, poput Praga, Pariza i Beča, spominju se u mnogo manjoj mjeri.

Od sličnih časopisa toga doba treba istaknuti ilustrirani tjednik *Svijet* (1926–36), pokretač kojega je te prvi urednik i stalni ilustrator bio slikar Otto Antonini. Bio je to sadržajno suvremeno koncipiran tjednik građanske orientacije s prilozima iz društvene kronike u području zabave, mode, glazbe, umjetnosti, športa, filma i kazališta, politike i gospodarstva te s putopisima, romanima u nastavcima, notama popularne lakoglažbene produkcije, humorom i zanimljivostima, domaćim i iz svijeta, kao i novitetima i senzacijama koji su obilježili razdoblje 1920-ih godina (*Žutarnji. hr*, 2006.).

4. Zaključak

Kulisa je časopis koji nije nastojao objavljivati tekstove namijenjene ljudima s višim stupnjem obrazovanja, nego se velikom broju tekstova pristupalo senzacionalistički, prenaglašavajući vrline filmskih zvijezda gdje god je to bilo moguće. Postoje tekstovi koji se bave problematikom tehnoloških promjena, ali su u ozbiljnoj manjini. Najveći broj članaka u prvi plan stavlja glumce (osobito glumice), čak i kada to možda nije potrebno, poput najava novih filmova. Neki od tih tekstova donose više informacija o glumačkoj karijeri istaknutih umjetnika, nego o novome filmskom naslovu. No, to treba pripisati specifičnosti toga razdoblja, s obzirom na to da slične primjere možemo pronaći i u drugim časopisima tog vremena i u suvremenim dnevnim novinama.

5. Prilog: Bibliografija filmskih članaka iz časopisa *Kulisa*

1929.

3/1929., broj 1, siječanj

Ita Rina. str. 9;

Snima se njen novi film *Erotikon*, i opsjedaju je obožavatelji u Pragu.

3/1929., broj 2, siječanj

Grijesna strast – najnoviji film Grete Garbo. str. 8;

Film Freda Nibloa, redatelja *Ben Hura*, prema romanu *Rat u tmini*, smješten u predratni Beč i Varšavu. Dok Garbo glumi rusku špijunku, Conrad Nagel prvi put glumi pravog ljubavnika.

Mornarska Karmen. str. 9;

Prozni tekst o novom filmu Ufe.

Flod, Ivan: Operaterov pomoćnik. str. 10;

Praški dopisnik o iskustvima i dojmovima o mladiću koji se bavi spomenutim zanimanjem.

3/1929., broj 3, siječanj

Pudovkin, V. Oluja nad Azijom – novi ruski film. str. 7;

Znameniti ruski filmski režiser V. Pudovkin o anegdotama i teškoćama prilikom snimanja novoga filma s Mongolom Inkišinovim u glavnoj ulozi.

Duga kosa i filmski angažman. str. 10;

Marceline Day, jedna od najmladih glumica MGM-a, probila se u Hollywood jer nije bilo ni jedne djevojke s dugom kosom koja bi mogla glumiti u novom filmu Georgea Hilla.

Kako filmski glumci gledaju sebe u kinematografu. str. 10;

Pretežito posjećuju premijere zbog ugovorne obveze, a pobliže su opisani: Greta Garbo, Lon Chaney, Charlie Chaplin, Lew Cody, Anita Page, John Gilbert i Buster Keaton.

Dabac, Evgenije: Clive Brook. str. 11;

Portret života i karijere glumca poznatog po filmovima *Žuti ljiljan* i *Podzemni svijet*.

McCoy, Tim: Kako sam postao junak sa Divljeg zapada. str. 12;
Okolnosti koje su glumca sklonog životu na ranču i koji je bio u dobrim odnosima s lokalnim Indijancima, dovele do filmske karijere. Opisano u prvom licu.

Renee Adoree o sebi. str. 22;
Rođena je u Lilleu u Francuskoj, kao dijete je proputovala velik dio Europe sa putujućim cirkusom a specijalizirala se za uloge seljakinja kao u filmovima *The big parade* i *Kozaci*, na koje je ponosna.

3/1929., broj 4, veljača

Slavko Vorkapić prvi Jugosloven koji je zauzeo mjesto filmskog direktora u Hollywoodu. str. 9;

Njegova država je bila slabo zastupljena, on je postao prvi stvaratelj filma a od glumaca su se ranije pojavili Svetislav Petrović i Kette Nagy. Iz Pariza je otisao u Ameriku i doživio uspjeh sa prvim filmom *Blues Rhapsody of Hollywood* te prihvatio ponudeno mjesto direktora Paramounta.

Flod, Ivan: Bogovi zvijezda. str. 9–10;
Zašto se popularne glumce usporeduje sa zvijezdama dok su operateri i režiseri bogovi zvijezda.

Marlie Dodo u Pragu. str. 10;
Angažiran američki komičar.

Novi film Ite Rine. str. 10;
Producija Star filma iz Berlina snima film *Sramota*.

Ljubimci filmskih starova. str. 11;
Popularni su psi kao kod Norme Shearer, Karla Danea i Harolda Llyoda, a tu su još papige, medvjedi, zečevi i majmuni.

3/1929., broj 5, veljača

Caramos: Filmska burza u Berlinu. str. 7;
Od berlinskog dopisnika Kulise o centru europske filmske industrije.

Flod, Ivan: Što mi je pripovijedao Jackie Coogan? Što njegov otac? A što njegov menadžer? (Ivan Flod). str. 9–10;
Opis izvjestiteljeva dojma i razgovora s glumcem u Pragu.

3/1929., broj 6, veljača

Flod, Ivan: Dvije jugoslovenke i dva jugoslovena na filmskom nebu, uspjeh natječaja Kulise i Es-pe filma u Pragu. (Ivan Flod). str. 6–7;
Objavljena imena izabralih i onih koji su ušli u uži izbor.

Olga Baklanova. str. 8;
Portret ruske glumice koja se preselila u Hollywood.

St. F. I.: Seoba Hollywooda u Berlin (F. I. St.). str. 9–10;
Europske filmske zvijezde vraćaju se iz Kalifornije u Berlin, a uloge ostvaruje i sve veći broj američkih.

Filmski prvaci Berlina šalju pozdrave čitaocima »Kulise«. str. 13;
Autogrami uz natpis Srdačan pozdrav čitateljima *Kulise*.

Iz čeških filmskih atelijera. str. 13;
Kratka najava novih filmova i uloge istaknutih glumaca.

Helm, Brigitte: Moj strašni autopeh. str. 13;
Glumičine prometne nesreće opisane u prvom licu.

Redakcija Kulise Zagreb: Tko želi da igra u filmu. str. 18;
Kulisa je ponovno posrednik za traženje novih domaćih glumaca za film i poziva da se jave putem kuverti.

Caramos: Filmske novosti iz Berlina. str. 18;
Filmovi *Tamne točke* s Lillian Harvey i *Šandal* s Brigitte Helm.

Filmska umjetnost na univerzitetima. str. 20;
Istaknuti univerziteti s odsjecima za izučavanje filmske umjetnosti.

3/1929., broj 7, ožujak

Moster, Dragutin: *Put na Mjesec* 1929. Posjet ateljerima »Ufe« – razgovor s Fritzom Langom – Najnoviji film Gerde Maurus i Willy Fristcha. str. 9–10;
Od berlinskog dopisnika Kulise i o filmu *Žena na mjesecu*.

Flod, Ivan: Onima, koji se natječu. str. 11;
Detaljnije upute koje pogreške izbjegći pri prijavi.

Filmske novosti. str. 12;

Novi filmovi: Joe May, Lon Chaney, John Barrymore, Ana Wong, Collen Moore, Brigitte Helm, Emil Jannings, ruski film *Živi leš*, premijera *Asfalta u Berlinu*.

Novi filmski natječaj. str. 12;
Produžen rok za natječaj.

Revolucija u Hollywoodu – problem filma koji govori – uzbuna na filmskom tržištu – američanske milijarde u opasnosti. str. 13;
Zanimljive izjave švedskoga kinoglumca Beggea Strema.

Tip buduće žene 60-godišnja Šiparica. str. 22–23;
Kako je američka glumica Edna Wallace Hopper sačuvala svoju ljepotu i pobijedila starost – usprkos svoje 63 godine.

Pecija: Filmski brojevi. str. 23;
Zanimljivosti o brojevima, na filmove po glumcima utrošeni milijuni metara filmska trake.

3/1929., broj 8, ožujak

Harvey, Lillian: Moj auto i ja. str. 8;
Tekst o glumici u prvome licu, uz fotografije iz filma *Asfalt* Jea Maya.

Nova filmska moda – kratke groteske. str. 9–10;
Elementi komedije privlače publiku – ističe glumce: Max Davidson, Charley Chase, Stan Laurel i Oliver Hardy.

Glazba u filmskim atelijerima. str. 10;

Najčešći instrumenti, omiljena glazba filmskih zvijezda – Charlie Chaplin, Greta Garbo, John Gilbert, Ramon Novarro, Conrad Nagel, Lionel Barrymore, Anita Page, Joan Crawford, William Haines, Karl Dane, George K. Arthur.

Marietta Millner započela je svoju filmsku karijeru u zatvoru. str. 10–11;
Zbog glavne uloge u filmu *Kćerka gospode Lassac*, novinari pisali o golotinji na snimanju, te o nastavku karijere.

Jackie II. str. 11;
Glumac Assi Ben Jack nalik je Jackieu Cooganu.

Zabranjeni film. str. 11;
Ponočna ruža, Lya de Putti u glavnoj ulozi.

Filmska metropola. str. 22–23;
Nastanak, razvoj, specifičnosti i značaj Hollywooda.

3/1929., broj 9, ožujak

Flod, Ivan: Carl De Vogt o Jugoslaviji, a specijalno o Zagrebu i Zagrepčanima. str. 5;
Dopisnik *Kulise* iz Praga o razgovoru sa filmskim kazališnim umjetnikom.

Flod, Ivan: Filmski Fotosi. str. 8;
Promotivne fotografije često nije moguće prepoznati kao scenu iz filma.

Što rade slavnici kad nisu na pozornici. str. 9–10;
Pola Negri, Lon Chaney, Bebe Daniels i njihove fotografije u slobodno vrijeme.

Filmska pošta. str. 11;
Odgovori na pitanja čitatelja.

Filmske bilješke. str. 12;

Ita Rina, Theodor Pištek, film *Pet osoba finasiraju Mary*.

3/1929., broj 10, travanj

Parry, Iris: Anna May Wong i njezine ruke. str. 10;
Portret glumice.

Filmske bilješke. str. 10;

Tetke u filmskim atelijerima, Interes engleskog princa Gjure za film.

Uzduž i poprijeko po Hollywoodu. str. 11;

Maria Corda, Milton Sills, Lili Damita, Paola Negri, Clara Bow, Joan Crawford, Bessie Love.

Filmski star koji neće da ostavi svoje dosadašnje zvanje. str. 11;

King Ho Chang i restauracije.

Extras. str. 12–13;

Posao statista – češki glumac Anton Veverka u Hollywoodu je statist.

3/1929., broj 11, travanj

Ambroš Oton G.: Ita Rina na odmoru u Ljubljani zvijezda na pomolu. str. 10–11;
Portret glumice.

Što su bili filmski starovi prije svoje filmske karijere?. str. 12;

Ossi Oswald, Kamila Horn, Evi Eva, Dina Gralla, Lili Damita, Lia Mara, Xenia Desni, Maria Corda, Lia de Putti, Lilian Harvey, La Jana, Ferna Andra, Christa Tordy, Agnes Esterhazy, Harry Piel, Tom Mix.

Iza kulisa modernog filma. str. 17–18;

Zakonitosti filma i ljudi koji stoje iza ideja za film.

Filmski starovi o svom zvanju. str. 12;

Izjave pojedinih filmskih velikana – Emil Jannings, Clara Bow, Bebe Daniels, Florence Vidor.

Hollywood u karikaturi. str. 18;

Jetta Goudar, Nils Asther i Marion Davies.

3/1929., broj 12, travanj

Tajna filmske fotogenosti. str. 10;

Jedan od najvažnijih faktora za uspjeh svakog stara jest šef maske.

James Murray. str. 10;

Kratka anegdota kako je redatelj King Vidor otkrio glumca.

Lon Chaney u detektivskom filmu. str. 10;

Film *Urukama policije*.

Moster Drag.: Iza berlinskih filmskih kulisa o proljeću, automobilima, starovima, filmovima i čudnim ljudima iz Gulliverovog svijeta. str. 12–13;

Od berlinskog dopisnika *Kulise*.

3/1929., broj 13, svibanj

Cinefil: Tonfilm. str. 21–23;

Nova etapa u razvoju filmske umjetnosti.

Ženska ljepota. str. 23;

Što kažu američki filmski režiseri o ženskoj ljepoti – Fred Niblo, William C. de Mille, King Vidor, Cecill de Mille.

3/1929., broj 14, svibanj

Filmski atelijer. str. 9–10;

Posjet u Metro Goldwyn Mayerovim atelijerima.

Filmske bilješke. str. 10–11;

Film *Četiri djava u Londonu*, Novi film glumice Dolores Del Rio, Češka filmska burza, Odlikovanje glumca Viktora McLanglena, Glumica Lucie Dorain filmuje u Hollywoodu, Prvi češki tonfilm.

Flod, F: Razgovori s Marcellom Albani i Waltherom Rilka – Lijepa Marcela veli da nije lijepa i da ne voli juhu... i proriče svoju smrt (F. Flod). str. 12;

Od stalnog dopisnika iz Praga u razgovoru sa glumcima.

Lamač režira. str. 14;

Čehoslovački glumac i režiser Karel Lamač.

Palestinska kraljica ljepote u Pragu. str. 14;

Zipporach Zabbori zainteresirana za film.

Demon Jazza. str. 25;

Režiser Harry Beaumont i njegov film *Prodane kćeri* o ludovanju tadašnje mladeži.

3/1929., broj 15, svibanj

Flod, Ivan: Prag – grad nijemoga filma (I. Flod). str. 8;

Dopisnik *Kulise* iz Praga, Berlin i Pariz prelaze na govoreći film a Prag postaje centar nijemog.

Kako se prevode filmovi. str. 9–10;

Postupak prijevoda.

Kad bi vam poklonili... . str. 10;

Veliko američko filmsko poduzeće, što ima na raspolaganju.

Tom Mix i Pola Negri ostavljaju film. str. 10;

Američki glumac i poljska glumica.

Cinefil.: Filmski režiser. str. 11–12;

Njegova uloga i važnost.

3/1929., broj 16, lipanj

Berlin u Maju. str. 6;

Svečane igre, Povratak glumca Emila Janningsa, Internacionalni tenis turnir Rott Weissa.

Cinefil. Još o tonfilmu. str. 9–10;

Razvoj i rad.

Filmske bilješke. str. 13;

Tisućogodišnjica sv. Vaclava u Pragu i film, Novi Švejk, Režiser Machati, Kinostatistika u Pra-
gu, Režiser H. Lamač.

Divlje Orhideje. str. 29;

Plakat filma i najavne rečenice.

Bračna bura. str. 29;

Plakat filma i najavne rečenice.

On, ona i ono. str. 29;

Plakat filma i najavne rečenice.

Prodane kćeri. str. 29;

Plakat filma i najavne rečenice kritike.

3/1929., broj 17, lipanj

Janings, Emil: Emil Janings o sebi. str. 7;

Portret slavnoga glumca u prvome licu.

Novi uspjeh Ivana Petrovića u Berlinu. str. 7;

Premijera filma *Quartier latin* sa Petrovićem i Carmen Boni u glavnim ulogama.

Filmska kamera na sjever. polu. str. 7;

Njemačka filmska ekspedicija.

Tonfilm dolazi. str. 9–10;

Neosporno dolazi kao i promjene nove perspektive.

Žena bez stida. str. 29;

Plakat filma i najavne rečenice kritike.

Zarobljene duše. str. 29;

Plakat filma i najavne rečenice u režiji Johna Robertsona.

Pod Maglom. str. 29;

Plakat filma i najavne rečenice.

Farizejka. str. 29;

Plakat filma i najavne rečenice s Marion Davies u glavnoj ulozi.

3/1929., broj 18, lipanj

Cenzura filmova u Americi. str. 6;

Rad i djelovanje National Board of review.

Novi filmovi UFE. str. 8;

Bijeli Davao u režiji Aleksandra Volkova, španjolski film *Djevojka u Valenciji* sa Jenny Jugo u glavnoj ulozi, *Gospojica i Levantinac* u režiji Gustava Ucickyja, Ufin tonfilm *Šest nečistih Josipa svira jazz* a režira ga Joe May, *Pokloniš li jednom srce svoje* u kojem glumi Lilian Harvey, Operni kompozitor Ralph Benatzky angažiran kod UFE-e.

Brak na prvu. str. 9;

Pikantni film glumca Conrada Nagela.

Pravi tip američke djevojke. str. 9;

Američka glumica Mary Astor je idealan tip mlade američke djevojke.

3/1929., broj 19, srpanj

Dodo: Ljubica De Strozzi Oblak pjeva za tonfilm. str. 4–5;

Veliki uspjesi naše umjetnice u Berlinu s prvim berlinskim tonfilmom, tragedijom *Ave Maria* u kojoj glumi spomenuta prvakinja opere.

Filmske bilješke. str. 5;

Novi film Franzia Lederera, Jenny Jugo, Gerde Maurus i režisera Thielea.

Greta Garbo opet senzacija Hollywooda. str. 8;

Njeni novi filmovi *Žena bez stida*, *Divlje orhideje*, *Zarobljene duše*.

Uzduž i poprijeko po filmskom nebu. str. 9–10;

Kratke vijesti o zvijezdama – glumac Lon Chaney, komičar i glumac Buster Keaton, glumica Joan Crawford, Ramon Navarro poznat kao filmski ljubavnik, meksičke glumice Dolores del Rio i Lupe Velez, komičarka Marion Davies, američki glumac William Haines.

Što je s mladim režiserima. str. 10;

Značaj radi opstanka filmske industrije.

Davolica... . str. 26;

Uspjeh filma *Četiri đavola* s Nancy Drexer u glavnoj ulozi.

3/1929., broj 20, srpanj

Filmske novosti. str. 7;

Kratke vijesti – glumica Jenny Jugo, film *Kad jednom otvorиш svoje srce*, film *Gospodjica i Levantinac* sa Freidom Richard u glavnoj ulozi, film *Žena na mjesecu* redatelja Fritza Langa, film *Veleizdaja* s Gerdom Maurus u glavnoj ulozi, Ufina vesela igra *Zbogom Mascotte* redatelja Wilhelma Thielea

Čarobni grad tonfilma. str. 8;

Movietone City u Hollywoodu.

Coriari, Ly: Tajnica filmske dive. str. 13;

Prozni tekst.

3/1929., broj 21, srpanj

T, St.: Teatari ili kino? Marginalija uz jednu deplasiranu temu. str. 2–3;

Karakteristike i zagovornici spomenutoga.

Humor na sceni. str. 7;

Kratka anegdota ili šala o engleskom glumcu Suettu.

Četiri đavola. str. 8–9;

Opis novoga filma o cirkuskim suzama i smijehu u režiji F. W. Murnaua.

Filmske bilješke. str. 9;

Glumac John Gilbert dolazi u Europu, Berlinski kinematografi, John Barrymore i Konstanza Talmadge u novom filmu, Ruska glumica Olga Baklanova se udala.

Diane. str. 10;

Novi uspješan film Olge Čehove.

Istina o Haroldu Lloydu. str. 10;

Manje poznati detalji o poznatom glumcu.

F., C.: Iz historije Hollywooda. str. 11–12;

Nastanak, borbe i razvoj između 1909. i 1929. godine.

Mala ima talenta. str. 13;

Portret glumice Anite Page koju je primijetio redatelj Harry Beaumont.

3/1929., broj 22, kolovoz

Jedan novi kriminalni film. str. 4;

Foxov film *Policija* s Lois Moran.

Mladost, vrtoglava divna mladost. str. 4–5;

Najava filmova Nebu pod oblake i Tigrov sa Davidom Rollinsom u glavnoj ulozi.

Laura la Plante. str. 6;

Po čemu je glumica poznata.

Silom sretan. str. 7;

Film *Silan Momak* sa Victorom McLagenom.

Senečić: Hvala vam (Geno R.) str. 9–12;

Prozni tekst dijelom smješten u čekaonicu kina.

Kazalište i film. str. 13;

Njihova suradnja.

3/1929., broj 23, kolovoz

St. A. V.: Od krojačice do velike glumice. str. 5;

Portret Marije Paudler.

Vilma Banky potpuna Amerikanka. str. 8;

Portret glumice.

Crooka Dorothy je sretna. str. 9;

Portret glumice, Karijera Dorothy Sebastian, Crnooka ljepotica u filmovima s Divljeg Zapada, kao partnerica Johna Gilberta i kao partnerica Bustera Keatona.

William Haines idealni tip američkog mladića. str. 10;

Portret glumca.

I za tonfilm se mogu snimati vanjske snimke. str. 12;

Napredak tehnike tonfilma, Vanjske snimke na otocima južnog mora, Devet ekspedicija Metro Goldwyn Mayera.

22. rođendan Dolores del Rio. str. 9;

Uz novi film *Osveta* redatelja Edwina Carewea.

3/1929., broj 24, kolovoz

Raskrinkani filmski svijet. str. 6–7;

Kako se filmske zvijezde zapravo zovu i za koga su udane.

Put oko svijeta u 80 minuta. str. 8;

Raquel Torres u filmu *White Shadows*, tijekom posjeta raznim ateljeima koji glume druge lokacije tijekom snimanja filmova.

Gilda Gray – amerikanska plesačica i poznata filmska zvijezda medju Tibetancima. str. 9;

Film *Pakleni ples* smješten na atraktivne lokacije Tibeta, Kine i Indije.

Prvi zvučni film prikazan na oceanskom parobrodu. str. 9–10;

Universalovi filmovi *Broadway* i *Show Boat* na brodu Majestic.

Douglas Fairbanks. str. 10;
Portret glumca s naglaskom na filmske početke.

Nova velika kreacija naše zemljakinje Ite Rine. str. 11;
Film *Obješenica* redatelja Karla Antona.

Na zapadu ništa novo. str. 11;
Universal kupio filmska prava na spomenuti roman.

Tko je uzrokovao oslobođenje crnaca od ropstva u Americi?. str. 13;
Uskoro roman *Čića Tomina koliba* postaje film.

3/1929., broj 25, rujan

Nove uloge Norme Shearer. str. 6–7;
Umjesto kostimiranih uloga dobiva uloge elegantnih djevojaka.

Filmski noviteti. str. 7;
Glumac Conrad Veidt, Film *Jazz*, Film *Veleizdaja* redatelja Johanna Meyera, Glumica Lillian Harvey.

Najljepša žena svijeta »miss Universum« Lisl Goldarbeiter šalje pozdrave »Kulisi« i njezinim čitateljima. str. 8;
Doček u kinu uz prikazivanje filma.

Wong, Anna May: Kako sam došla k filmu. str. 9;
Portret s naglaskom na filmske početke spomenute glumice.

Čega se najradije sjeća George O'Brien. str. 10;
Prozna anegdota o glumcu.

Novi filmski ljubavnik Johnny Mack Brown. str. 11;
Portret glumca.

Burni život Joane Crawford. str. 12;
Portret glumice.

Nils Asther. str. 13;
Portret glumca.

3/1929., broj 26, rujan

Gilbert, John: Zašto sam se treći puta oženio. str. 8–9;
Glumac John Gilbert govori u prvome licu.

Dina Gralla o sebi. str. 10;
Portret pisan u prvom licu.

F. J.: Doktorat filmske umjetnosti. str. 13;
Osnovana katedra filmske umjetnosti na kalifornijskom sveučilištu.

3/1929., broj 27, rujan

Pete.: U atelijeru za snimanje ton filmova. str. 2–3;
Posjet Metro Goldwynovim atelijerima u Hollywoodu.

Kako nastaje tonfilm. str. 4;
Kratak opis sa slikama.

M.: Što će sada Chaplin?. str. 7;
Vjeran nijemom filmu dok tonfilm postaje sve popularniji.

Rex Bell, novi cowboyski junak. str. 9;
Portret glumca.

Tko je bio tvoja prva ljubav »Vječno pitanje koje postavlja muž ženi i žena mužu«. str. 10;
Foxov film *Melodija krvi* u režiji Franka Borzagea.

Romantična historija Anite Page. str. 12;
Portret glumice.

3/1929., broj 28, listopad

Prva tonfilmska snimanja u našoj zemlji. str. 6;

Fox-Movie auto snima zanimljivosti pojedinih europskih zemalja za tonfilm.

Kada ljubav ubija, a kada postaje spasiteljicom. str. 7;

Film *Pravo na život* sa Madge Bellamy, Barryjem Nortonom i Louise Dresser u glavnim ulogama.

Najmilije boje filmskih glumica. str. 8;

Mary Duncan, Janet Gaynor, June Collyer, Sue Carol, Lois Moran, Mary Astor, Marija Alba, Dorothy Janis, George O'Brien.

Ita Rina dolazi u Zagreb. str. 9;

Umjetnica će u Kinu Balkan-Palace osobno prisustvovati 16. X. svečanoj premijeri velefilma *Eroticon*, u kojemu igra naslovnu ulogu.

Tonfilm triumfira. str. 10;

Tajna uspjeha i sve veća popularnost u svijetu.

3/1929., broj 29, listopad

Uzduž i popreko po filmskom nebu. str. 6;

Ben Jack nalik Jacku Cooganu, Glumac Lon Chaney, glumac i jedan od osnivača Paramounta Destin Farnau.

Lew Ayres novi partner Grete Garbo. str. 8—9;

Portret glumca u prvom licu.

Menge,W.: Susret kod filma. str. 9;

Prozna anegdota sa snimanja.

3/1929., broj 30, listopad

Tri filmska glumca traže tipove. str. 8;

Prozna anegdota o Donu Terryu, Davidu Rollinsu i Barryju Nortonu.

Zvijezde tonfilma. str. 9—10;

Norma Shearer, Anita Page, Dorothy Janis, Joan Crawford i Raquell Torres.

Janet Gaynor kao Holandeskinja. str. 11;

Film *Christina*.

Hear Ramon Novarro sing!. str. 11;

Prvi put i u tonfilmu *Paganin*.

Grunwald, Gert.: Škode li poljupci zdravlju. str. 22;

Mišljenja filmskih glumaca Johna Gilberta, Grete Garbo, William Haines, Joan Crawford.

3/1929., broj 31, studeni

Žene kao špijunke. str. 8;

Lois Moran u filmu *Pravi raj*.

Moster, Drag.: Filmska kamera u Parizu »Au Bonheur des dames i le prix de beaute«. str. 9—10;

Od posebnog dopisnika *Kulise* o filmskoj industriji i snimanjima u Parizu.

Hollywoodski dogadjaji. str. 11;

Natpisi *Pušenje zabranjeno* u tonfilmskim ateljeima, Glumac William Haines, Glumica Carmel Myers, Film *Hollywood Revue* 1928., Novinar i glumac Donald Ogden Steward, Glumica Vilma Banky, Tonfilm i liječnički stetoskop.

Raymond Griffith kao detektiv. str. 12;

Uloga u filmu *Trentov posljednji slučaj*.

Nijeme ili tonfilm komedije?. str. 12;

Umjetnost pantomime opstaje u komedijama.

3/1929., broj 32, studeni

Interview. str. 4–5;

Dramski tekst u obliku intervjeta s glumcem Richardom Dixom.

Victor McLaglen opet pomorac i ljubavnik. str. 7;

Tipične uloge poznatog glumca.

Kakve su gradnje potrebne za tonfilm. str. 8–9;

Izazovi gradnje dekoracije prilikom snimanja.

Megafon je zanijemio. str. 10;

Prelazak s nijemog filma na tonfilm.

Moderno kinematograf. str. 13;

Pretežito u Americi.

3/1929., broj 33, studeni

Najmanji detektiv na svijetu – pustolovina jedne pathe baby kamere. str. 9–10;

Prozna priča o amateru s kamerom koji voli i pogledati filmove.

Kako se u Hollywoodu angažiraju glumci. str. 10–11;

Rad Casting Officea na angažmanu glumaca i statista.

O američkoj filmskoj propagandi. str. 11–12;

Film, novine i propaganda.

3/1929., broj 34, prosinac

Epsom, George: Intervju s Mary Philbin. str. 7;

Portret i intervju sa filmskom glumicom.

Koji glumci nastupaju u tonfilmovima. str. 8;

Tonfilmovi Grete Garbo, Norme Shearer, Joan Crawford, William Haines, Ramon Novarro, Buster Keaton, Renee Adoree.

3/1929., broj 35, prosinac

Hollywood i New York. str. 7;

Kako izgledaju premijere velikih filmova u Hollywoodu i New Yorku.

Pjevaj, ako imaš dara od Laure le Plate. str. 9;

Portret glumice u prvom licu.

3/1929., broj 36, prosinac

O problemima tonfilma (E. Dabac). str. 30–32;

Niz problema u fazi razvoja.

Iz Rusije, preko New Yorka u tropске krajeve – svjetski putnici i nepomirljivi suparnici opet zajedno. str. 33;

Film *Cock Eyed World* redatelja Raoula Walsha.

Hoćeće li se udati? Nećeće li se udati?. str. 34–35;

Četiri glumice – Greta Garbo, Dolores Del Rio, Mary Nola i Lili Damita.

Grunwald, Gert: Laurel i Hardy. str. 37–38;

Dva znamenita komičara u privatnom životu.

Ljubavi Lilly Damite. str. 39–40;

Odnos glumice s muškarcima opisan u prvom licu.

Harvey, Lilian: Šta radim, kad ne radim. str. 40;

Što glumica Lilian Harvey radi u slobodno vrijeme.

Flod, Ivan: Ita Rina filmuje. str. 42–45;

O Jugoslaviji, Što kaže njen sadašnji partner o njoj?, Žalost Ite Rine što nije mogla u Zagreb prepričao stalni praški dopisnik.

1930.

4/1930., broj 1, siječanj

Movietone City se proširuje. str. 8;
Foxova metropola tonfilma.

Prvi veliki tonfilm u njemačkom jeziku. str. 9;
Tonfilm Broadway iz Universalove tvornice a režirao ga je Paul Felos.

Može li žena biti zahvalna – ljubavni jadi maloga samika. str. 10;
O novome filmu *Šamika na Olimpijadi*.

Zvijezde tonfilma. str. 11;

Charles Farrell, Janet Gaynor, Mary Duncan, Sharon Lynn, Lola Lane, Stepin Fechit, Norma Terris, Lois Moran, Lili Damita, Edmund Lowe, Victor McLaglen, Sue Carol, Paul Muni.

Značenje riječi movietone. str. 11;

Poseban sistem tonfilmskog snimanja u kojem se glas snima na filmsku vrpcu, ne na gramofonsku ploču, a u Foxovu je vlasništvu.

4/1930., broj 2, siječanj

Broadway Melodie stopostotni tonfilm. str. 8–9;
Film pjesme, plesa i govora kojeg je režirao Harry Beaumont a glume: Anita Page, Bessie Love i Charles King.

Moster, Drag.: Charlie Chaplin i Zagrepčanka. str. 9–10;
Anegdota o jednom od pisama obožavateljica.

4/1930., broj 3, siječanj

Filmski noviteti. str. 6;

Prva njemačka filmopereta – *Valcer ljubavi*, Besmrtna skitnica – snimanje novog tonfilma s Liane Haid i Gustavom Fröhlichom.

Al Jolson u Berlinu. str. 7;

Proslavljeni tenor tonfilma *Singing Fool* ugovorom je obvezan nastupiti u berlinskoj Scali.

- Falkenberg, Sidney: Interwiev sa Mary Doran. str. 9–10;
Jedna od najmladih zvijezda zvučnih filmova.
- Zepelini u tonfilmu. str. 10;
Sky Hawk redatelja J. G. Blystonea a glume: John Garick, Helen Chandler, Joyce Compton.
- Lenore Ulrich. str. 12;
Kratak portret glumice koju je tonfilm učino zvijezdom s filmom *Frozen Justice* redatelja Allana Dwana.
- Victor McLaglen. str. 12;
Nepopravljivi ljubavnik, glumi tipičnu ulogu i u novom filmu *Kapetan Mac*.

4/1930., broj 4, veljača

- Kratka biografija Al Jolsona. str. 2;
Glumac i pjevač.
- Zagreb dobiva novi kino. str. 3;
U stilu najvećih luksusnih kinematografa Berlina, na Tuškancu preuređuju zgradu stare gradske streljane.
- B. V.: Pismo iz Beograda. str. 4–5;
Dopisnik iz Beograda o filmu *Singing Fool*.
- Jedan odlomak iz života Al Jolsona. str. 5;
Filmom *Singing Fool* kao da prikazuje jedan dio svoga života kada je napokon došao do slave.
- Hallo, little man!. str. 5;
Natječaj za dječju ulogu u filmu *Singing Fool*, izabran Davy Lee, a Al Jolson mu se obratio navedenim riječima.
- Priča o dvije žabe. str. 6;
Dijalog iz filma *Singing Fool* između Ala i djeteta.
- Čovjek sa suzama u grlu. str. 7;
Najveći filmski star našeg vremena Al Jolson.
- Ziegfeldova opereta u filmu. str. 8;
Tonfilm *Rio Rita* sa Johnom Bolesom i Bebe Daniels je muzički šlager.
- B. V.: Intervju sa čovjekom koji je doveo »Singing Fool« u Jugoslaviju. str. 9–10;
Willy Mosinger.
- Davey Lee igra »Sonny Boy-a«. str. 20;
Trogodišnjak u filmu *The Singing Fool*.

4/1930., broj 5, veljača

- Bahr, H.: Treba li glumac da osjeća ono što glumi. str. 4–5;
Koliko daleko ići da izgleda uvjerljivo.
- Z.: Asta Nielsen u Zagrebu. str. 6;
Čuvena glumica i supruga redatelja Grigorija Hmara.
- Muzička revija u filmu. str. 7;
Rio Rita je filmska obrada glasovite Ziegfeldove muzičke revije a pojavljuju se John Boles i Bebe Daniels.
- Lakrdijaški brod himna ženske ljubavi i vjernosti. str. 8;
Universalov Vletonfilm *Show Boat* sa Laurom La Plante i Josefom Schildkrautom.
- Kako je nastala »Hollywood Revue«. str. 9;
O uspješnom tonfilmu.
- Rekordni broj šlagera u jednom tonfilmu. str. 10;
Dvadeset šlagera upotrebljeno u filmu *Hollywood Revue*.
- Buster Keaton pleše!. str. 10;
Komičar pleše u filmu *Hollywood Revue*.

Janet Gaynor i Charles Farrell u tonfilmovima. str. 11;
Poznati po ulogama siromašnih mladih ljubavnika iz naroda a sa tonfilmom preobrazili su se u elegantni i otmjeni mlađi par.

John Gilbert i Norma Shearer kao Romeo i Julija. str. 11;
Najslavniji filmski ljubavnik samo je jedan dio filma *Hollywood Revue*.
Umjetnost tonfilma. str. 15;
Glumci se karakteriziraju glazbom, zbog čega se angažiraju kompozitori.

4/1930., broj 6, veljača

Tonfilmski uspjesi Lois Moran. str. 4;
Najviše se proslavila kao partnerica Georgea O'Briena a njeni veliki tonfilmovi su *Words and Music* i *A Song of Kentucky*.

Najnoviji izum na području filma. str. 5;
Grandeur tonfilmske vrpce, veće su i jasnije.
Novi historijski film sa Conradom Veidtom. str. 5;
Zadnja četa u režiji Kurta Bernhardta.
Život i temperament Španije i Meksika u tonfilmu. str. 6;
Rio Rita je glasovita revija koja je pobudila interes u New Yorku.

Rekordni broj šlagera u jednom tonfilmu. str. 6;
Film *Hollywood Revue*, od 80 komponiranih šlagera, 20 je izabранo za film.
I u Africi se snimaju tonfilmovi. str. 7;
Lokacije su Mombasa, jezero Victoria i Kongo za film *Trader Horn* u režiji V. S. Wan Dykea.
Najnoviji film F.W. Murnau-a. str. 8;
Kruh naš svagdašnji – prvi tonfilm slavnog redatelja filmova *Izlaz sunca* i *Četiri djavola*.
Čovjek koji je zaboravio smijeh. str. 9–10;
Buster Keaton, anegdotalna priča prilikom jednog intervjua.
John Gilbert se opet rastaje. str. 11;
Glumica je Ina Claire.
Jesu li tipovi potrebni. str. 22–23;
Mišljenja istaknutih filmaša o tipiziranim ulogama za glumce.

4/1930., broj 7, ožujak

Fox Movietone starovi. str. 2–5;
Lois Moran, Sue Carol, Mary Duncan, Janet Gaynor, Lili Damita, Norma Terris, Sharon Lynn, Lenore Ulric, Marguerite Churchill, Dixie Lee, Lola Lane, Joyce Compton, Mona Maris, Warner Baxter, Victor McLaglen, Charles Farrell, Charles Morton, Edmund Lowe, George O'Brien, Paul Muni, John Garick, Don Jose Mojica, Frank Albertson.

Sunce koje nam svijetli iz Hollywooda. str. 5–7;
Filmovi su usmjereni širokoj publici koja ih kontrolira i imaju različite tonove poput romantičke, Divljeg zapada ili operete.

Kruh naš svagdašnji. str. 7;
Foxov film u režiji F. W. Murnaua u kojemu glume Charles Farrell i Mary Duncan.

Preokrenuti svijet. str. 7;
Foxov film prikazivan u Roxy teatru u New Yorku i postigao uspjeh, a režirao ga je Raoul Walsh dok glume Victor McLaglen, Edmun Lowe i Lili Damita.

Tonfilmske revije. str. 8;
Tonfilm stvorio novu vrstu filma sa plesom, pjesmom, govorom i raskošnom opremom.

O grandeur filmovima, plastičnim filmovima i filmovima u bojama. str. 8;
Izum tvrtke Fox prikazuje slike u veličini pozornice kazališta.

Volkov, Aleksandar: Život Hadži Murata. str. 12;
U povodu prikazivanja filma *Bijeli davo* s Ivanom Možuhinom u glavnoj ulozi, temeljenog na povijesnoj osobi.

Tonfilm Hadži Murat. str. 14;

Premijera UFA-ina tonfilma u Berlinu prema noveli Lava Tolstoja.

Prvi njemački tonfilm u Finskoj i Švicarskoj. str. 14;

UFA tonfilm *Ljubavni valcer* kritičari dočekali sa superlativima.

Filmske novosti. str. 15;

Buster Keaton – na tonfilmu, Nils Asther – leopard mu kučni ljubimac, Lillian Harvey i Willy Fritsch u filmu *Hokusokus*, 10 najboljih filmova u U.S.A. – Prema listu New York American, izdvojeni samo neki, Svršena snimanja filma *Der Blaue Engel* – glumi Emil Jannings.

Uspjeh filma *Rio Rita* u inostranstvu. str. 23;

Dopis iz Budimpešte, Radi se o najpopularnijem filmu još od filma *Singing Fool*.

Filmovi koji dolaze, nekoji od mnogih Foxovih tonfilmova. str. 24;

Ljudi bez žena – Men Without Women, podmornički film u režiji Johna Forda. *Junaci visina – Sky Hawk* redatelja J. G. Blystonea, *Crna straža – Black Watch* redatelja Johna Forda.

Oči i uši svijeta – što su to Fox Movietone novosti. str. 30–31;

Tonfilmski journali.

Glazba stvara oduševljenje za »Rio Ritu«. str. 31;

Tonfilm otkrio dar za pjevanje Bebe Daniels koja je ranije glumila u nijemim filmovima.

4/1930., broj 8, ožujak

M.: *Rio Rita*. str. 2;

Novi film smješten u Meksiku i njegov sadržaj, a režirao ga je Luther Reed dok su u glavnim ulogama Bebe Daniels i John Boles.

B. V.: Najnovije o Bebe Daniels. str. 2–3;

O protagonistici filma *Rio Rita*.

B. N.: Dobra glazba – dobrim ljudima. str. 3;

Dramaturg i pisac manuskripta za operetu *Rio Rita* Luther Reed slučajno je u knjižari naišao na ovaj natpis sa popisom skladbi i potražio njihova autora Harrya Tierneya koji je napravio glazbu za film.

B. V.: Mr. Max Ree stopostotni raspikuća!. str. 3–4;

Zadužen za kostime za film na kojima nije štedio.

B. V.: Najnovija Hollywoodmanija. str. 4–5;

Poslije filma *Rio Rita*, ljudi koji su radili na njemu odlučili si zadržati neke od rekvizita kao uspomenu.

B. N.: Čar baleta. str. 5;

Film *Rio Rita* obiluje mnogim plesnim scenama koje spadaju među najbolja umjetnička djela.

B. V.: Ziegfeld i njegovi »Girls«. str. 5–6;

Ziegfeld je neosporni autoritet za stvaranje plesova i baleta na filmu a najveći uspjeh zabilježio s filmom *Rio Rita*.

B. V.: Tko je John Boles. str. 6;

Glumac u filmu *Rio Rita*, najpopularniji mladić Amerike i nekoliko detalja koji su mu pomogli da uspije.

B. V.: Raskoš filmskih toaleta. str. 6–7;

Filmske dive želete njima postići što jači efekt, poput one iz filma *Rio Rita* koju nosi Bebe Daniels.

4/1930., broj 9, ožujak

Tko je pravi glumac. str. 2–3;

H. Bahr tvrdi da postoje dva tipa glumaca, oni koji osvajaju publiku svojim moćnim individualitetom i oni koji imaju neizmernu raznolikost unutarnjih i vanjskih lica.

Krijere umjetnika koji su stvorili Broadway Melodie. str. 8–9;

Bessie Love, Charles King, Anita Page, Sammy Lee, Harry Beaumont.

U posjetima kod režisera Kertesza. str. 12;

Michael Kertesz tijekom snimanja filma *Nojeva arka*.

Sukob u njemačkoj štampi zbog filma »*Salgentoni*«. str. 13;
Berlinski Merkurfilm tvrdi da je kupio pravo plasiranja za sve države dok praški Antoniofilm tvrdi da između njih ne postoji nikakav sporazum oko filma *Galgentoni*.

Komična opera kao tonfilm. str. 13;
Mikado od Gilberta i Sullivana, *Pirati od Pensance* i De Kovenov *Robinhood*.

Georg O'Brien u svojem novom filmu. str. 14–15;
Nakon uspjele kreacije u filmu *Izlaz sunca*, Georg O'Brien s velikim uspjehom dovršio je film *Noemova arka* i dao niz interesantnih potankosti o tom djelu.

Harwey, Lilian: Moja kneževska karijera. str. 16;
Anegdote sa snimanja u vezi njenog engleskog terijera Čigija.
Sicilijanska noć – Die Nacht Gehort uns. str. 17;
Film redatelja Karla Frölicha sa Charlotte Ander i Hansom Albersom u glavnim ulogama.

4/1930., broj 10, travanj

Mesarić, K.: Komadić zabavnog, filmskog i teatarskog Berlina. str. 2–3;
Najaktivniji su Berlinski kinematografi sa rasprodanim predstavama a pozivaju ih veliki plakati.

B. O.: »*Galgentoni*« prvi čehoslovački tonfilm s Itom Rinom. str. 6;
Režirao ga je Karl Anton te je nastao u produkciji Antonfilma.

Galgentoni. str. 7;
Prvi veliki tonfilm s Itom Rinom i njegov sadržaj.

Gaža Ite Rine. str. 7;
Mjesečno dobiva 15.000 RM odnosno 180.000 dinara.

Ita Rina dolazi u Zagreb. str. 7;
Panfilm javlja da će prisustvovati premijeri filma *Galgentoni* u kinu Olimp.

Filmski noviteti. str. 8;
Film *Ludi za Parizom* redatelja Raoula Walscha, *Brat protiv brata* redatelja Johna Forda.

Film za kulturu i civilizaciju čovječanstva. str. 8;
Može biti odgojno sredstvo za učenje o stranim zemljama.

Zagonetna Greta. str. 9;
Kad je glumica došla u Ameriku živjela je povučeno.

Ima i čednih filmskih zvijezda. str. 10;
Anita Page i anegdota sa snimanja.

Tonfilmski muzički šlageri. str. 11;
Povećavaju vrijednost filmu a broj im varira.

Filmske vijesti. str. 12;
Prikazivanje filma uz najjeftiniju ulazninu od 2 dolara – Sjajni uspjeh tonfilmske kolorirane operete *The Rogue Song*, Novo djelo Cecil B. De Millea – film *Dynamite*, Greta Garbo govori njemački – film *Am Christie* dobit će i njemačku obradu, Najslavnije Jules Vernovo djelo u tonfilmu – snimljen je *Tajanstveni otok* sa scenama u prirodnim bojama i dijalozima, Najslavni učitelj govorenja stigao u Hollywood – doktor P. M. Marafioti iz New Yorka.

Režiser Borzage u Irskoj. str. 14;
Slavni režiser želi da nosioci uloga u novome filmu s Johnom McCormackom budu rođeni Irci.

O muzici u tonfilmu. str. 15;
Vrijednost filma raste s brojem šlagera, a tu spada i novi film *Married in Hollywood* s devet šlagera koji je režirao Marcel Silver.

4/1930., broj 11, travanj

Jedna divna žena.... str. 2–3;
Mladi francuski novinar Barrone govori poslije povrata iz Amerike o razgovoru s glumicom Dolores Costello na snimanju filma *Nojeva barka*.

Moj tip. str. 3;
Ti si moj tip su riječi kojima započinje popularni šlager a najpopularniji je George O'Brien.

- George O'Brien u svojem novom filmu. str. 4–5;
Nekoliko interesantnih potankosti o filmu *Nojeva barka*.
Odgovornost režisera. str. 6–7;
Prema sebi, producentu i publici kao Michael Kertesz za film *Nojeva barka*.
Prvi šokački film »Birtija«. str. 14;
Prikazivan u Music Hallu, antialkoholni film autora i redatelja Jozе Ivakića sniman u Vinkovcima i okolici.
Mužičko odjeljenje Metro Goldwyn Mayer. str. 15;
Najveće i najmodernije uredeno za tonfilm u novoj je zgradici.
Fischer, A. J.: Tko je sposoban za film. str. 16–17;
Koje osobine trebaju imati glumci.
Leinad: Gleason Russel: Kako sam postao popularan. str. 22;
Zbog filma *Na zapadu ništa novo* koji glumi zahvalnu ulogu Mullera.
Mi moderne djevojke – interwiev sa Joan Crawford. str. 23;
Razgovor s glumicom.

4/1930., broj 12, travanj

- Valcer za dva srca star film. str. 6–7;
Film redatelja Geze pl. Bolvaryija u kojemu glume Walter Janssen, Oskar Karlweis, Willy Forst, Gretl Theimer, Irene Eisinger i sadržaj filma.
Film pjesme, plesa i govora. str. 9–10;
Broadway Melodie – stopostotni tonfilm redatelja Harryja Beaumonta u kojemu glume Anita Page, Bessie Love i Charles King.
Kako se pišu scenariji za stopostotne tonfilmove. str. 11;
Primjer filma *Broadway Melodie* sa opisom glazbe i scene.
Prvi stopostotni kolorirani film. str. 12;
Krstom i mačem, historijski film o borbi za kršćanstvo i otkriće Amerike prije Columba u režiji Williama O'Neila s Pauline Starke u glavnoj ulozi.
Duncan, Mary: Zašto mrzim novac. str. 15;
Glumica Mary Duncan o opasnostima novca.
Charles je dobro raspoložen. str. 15–16;
Glumac Charles Farrell tijekom snimanja filma *Kruh naš svagdašnji* dosta je vremena proveo na selu.
Broadway. str. 17;
Odlična drama *Broadway* redatelja Paula Fejösa donosi niz šlagera.
Poklade u Los Angelesu. str. 18–19;
Za najljepšu glumicu izabrana Evelin Brent a za glumca Glenn Tryon.
Lakrdijaški brod (Show Boat). str. 18–19;
Film ima uspješne pjesme *Why do I love you* i *Can't stop lovin' dat man*.
Ljubavni uspjesi Lili Damite. str. 19;
Ima sreće s aristokratima.
Uspjeh jedne Ruskinje u Hollywoodu. str. 19–20;
Lelia Karnelly.
Prvi film u kojem Greta Garbo govori. str. 20;
Film *Ana Christie* a glumi još i Nils Asther.
Muller, Alfred; Muller Leo: Sa zadovoljstvom. str. 20;
Dobro su prepostavili da će nastati pomanjanje njihovih filmova, a manji kinematografi neće namaći kapital za tonfilm aparate, ali neki su ipak uspjeli.
T., Nesta: Sve bi htjelo k filmu. str. 21–23;
Referat o jednoj filmskoj školi.

N. K.: Kako se hrane »Ziegfeld-girlovi«. str. 33;

Njegova opereta *Rio Rita* te što jedu da zadrže idealne mjere.

4/1930., broj 13, svibanj

Zadnja četa. str. 5–6;

Tonfilm u režiji Kurta Bernhardta u kojemu glavne uloge tumače Conradt Veidt i Karin Ewans i njegov sadržaj.

Broadway Melodie. str. 7–8;

Stopostotni tonfilm pjesme, plesa i govora u kojemu glume: Anita Page, Bessie Love, Charles King, Jed Proutty, Kenneth Thompson i Eddie Kahne te sadržaj filma.

Film i šminka. str. 8;

Je li šminkanje zaista tako neugodno.

Hain-Tang. str. 9–10;

Ton i dijalog film u kojemu glumi Anna May Wong u režiji Richarda Eichberga i njegov sadržaj.

Što se snima u Metro Goldwynovim atelijerima. str. 13;

Filmovi Anna Christie, Devil may care, Naše moderne djevojke, Romance, Free and Easy te film Chasing Rainbows.

4/1930., broj 14, svibanj

Wheelwright, Ralph: O upotrebi glazbe u dijalog filmovima. str. 3;

Razmišljanja autora i mišljenje redatelja Roberta Z. Leonarda da o tome nema stalnog pravila.

Besmrtni skitnica. str. 4–5;

Pučki tonfilm iz tirolskoga života, sadržaj filma u kojemu glume Liane Haid i Adalbert Schlettow.

Bierry, Ruth: Kako sam ih intervjuisala. str. 6–7;

Članak američke novinarke koja je filmske zvijezde intervjuirala najviše puta.

Jednom nešto drugo. str. 8;

Komičarke Maria Dressler i Polly Moran, iako nisu više toliko mlade, u popularnosti nadmašuju mnoge ljepotice Hollywooda.

G.: Razgovor sa vječnim skitnicom, Trader Horn u Hollywoodu. str. 9–10;

Alfred Aloysius Smith, svjetski putnik poznat po nadimku Trader Horn.

Ostvarene ambicije. str. 11;

Novi tonfilm *Sevilski pjevač* u režiji Charlesa Rabina a glumi Ramon Novarro.

4/1930., broj 15, svibanj

Rona, Theodor: Ita Rina i Kulisa. str. 4;

Posjetila je Zagreb, dala izjavu *Kulisi* i zahvalila se na popularizaciji.

Greta Garbo, kad sam još bila modistica... str. 6–7;

Priča u prvom licu o glumičinim prvim zanimanjima.

Tonfilm popularizira šlagere. str. 9;

Prema statistici nakladnika šlagera, tonfilm ima jači učinak od reklama.

Internacionalni odio Metro Goldwyn Mayer studija. str. 9;

O snimanju istog filma na više jezika.

4/1930., broj 16, lipanj

Koliko je zvanja potrebno kod snimanja jednoga filma. str. 5;

Zadnji MGM-ov film »The Sea Bat« zastupljen je sa dvadeset jednom profesijom.

Beč, grad pjesme. str. 6;

Sadržaj najnovijega njemačkog tonfilma koji se daje u Edison Palace teatru.

Kada šale prestaju biti smiješne. str. 8;

S modernizacijom filma treba se prilagoditi vremenima.

Ukusi su različiti. str. 9;

Anegdota o redatelju Van Dyku i glumcima iz Afrike prilikom snimanja filma *Zov prašume*.

Kad mladost ljubi. str. 10;

Njemački ton i dijalog film daje se u Europa palace kinu u Zagrebu redatelja Jos. Meyera i opis filma.

Ramon Novarro u filmu i u zbilji. str. 11;

O privatnom životu poznatog glumca.

Karijera opernog i filmskog pjevača Lawrence Tibetta. str. 14–15;

Portret umjetnika.

4/1930., broj 17, lipanj

Beogradski ratni film »Kroz buru i oganj«. str. 8;

Sadržaj filma poduzeća Adrija-Nacional, režirali su ga Ranko Jovanović i Milutin Ignjačević, a glume Vera-Koviljka Kostadinović i Janko D. Dimitrijević.

Greta Garbo i Nils Asther kao drugovi. str. 17;

Prva suradnja u filmu *Divilje orhideje* iznimno uspješna.

4/1930., broj 18, lipanj

Kako nastaje Micky film. str. 4–5;

Autor im je Ub Iwerks.

rt.: Prvi bojadisan tonfilm. str. 7;

Film *Mary* a glavne uloge tumače Alfred Abel i Olga Čehova te ga je režirao Alfred Hitchcock.

Snimanje tonfilmova u prirodi. str. 8;

Za razliku od kazališta nije ovisan o jednoj povezanoj radnji na pozornici već je moguće otpustovati na željene lokacije.

Moderna filmska mlađež. str. 9–10;

Film kao najbolje ogledalo društvenih prilika, a tu su i popularni mlađi glumci: Eddie Nugent, Johny Mac Brown, Douglas Fairbanks i Joan Crawford.

Ljepota i tonfilm. str. 10–11;

Velik broj ljepotica dolazi ali rijetke ostaju, a važnost naobrazbe shvatile su Leatrice Joy i Lois Wilson.

Nepoznata Greta Garbo. str. 12;

Anegdota o glumici.

Goetheov život u tonfilmu. str. 13;

Film *Ljubav iz mlađih dana*, a režirao ga je Hans Tintner.

Betty Amann dolazi u Zagreb. str. 13;

Glumica dolazi povodom premijere filma *Prokletstvo krvi*.

4/1930., broj 19, srpanj

Najnovije hollywoodske senzacije, Hollywood u junu. str. 4;

Ruski redatelj Eisenstein neće u Ameriku.

Pokusni brak Bebe Daniels i Ben Lyon. str. 4–5;

Glumci su već dugo zaručeni da ljudi misle da su već vjenčani.

Lucy Doran pomirila se sa svojim ranijim mužem. str. 5;

Glumica i redatelj Mihajlo Kertesz.

John Miljanova karijera. str. 6–7;

Jugoslaven u Hollywoodu, slavan u Americi, nepoznat u domovini.

Poznata velika bečka filmska tvrtka Sacha-film prodana. str. 8;

Novi vlasnici Švicarska pučka banka i British Internationa Pictures.

U gradu mladosti i ljepote. str. 10–11;

Komičarke Marie Dressler i Polly Moran u Hollywoodu su popularne iako nisu mlađe.

Grete Monsheim – senzacija njemačke štampe. str. 11;

Glumi u filmu *Cijankalij* – o tome kako majke ubijaju svoju novorođenčad zbog vlastite bijede.

Ruke govore... str. 14–15;

Važnost pokreta u njemom filmu, tonfilmu i kazalištu.

4/1930., broj 20, srpanj

Nikša Stefanini, na putu u Hollywood. str. 2;

Domaći glumac i pjevač otputovao.

Novi Bolvary filmovi. str. 3;

Režiser Geza Bolvary, kompozitor Robert Stoltz i glumac Willy Forst doći će u Zagreb.

Rona, Teodor: U Zagrebu je centrala filmskih zavoda, Što nam donosi naredna filmska sezona. str. 4–5;

Metro—Goldwyn Mayer, Star film, Atlantis film, Mosinger film, Bosna film, Paramount film, Ufa film – popisi filmova.

Mornarica u tonfilmskom ateljeu. str. 6–7;

Tonfilm *Kapetan korvete* u kojemu glume Harry Liedtke, Marie Paudler i njegov opis.

Prastara borba. str. 7;

Atlantisov tonfilm *Ljubav iz mladih dana* o pjesniku Goetheu, a režirao ga je Hans Tintner.

Dahlen, Van: U službi cara Napoleona. str. 8;

Veliki uspjeh jednoga filma, javlja dopisnik iz Lisabona.

Harry Carey i filmovi Divljeg zapada. str. 9–10;

Portret glumčeve karijere.

Polly Moran u bolnici. str. 10;

Komičarka o dojmovima iz bolnice.

4/1930., broj 21, srpanj

Prvi je korak najteži. str. 3;

Debitantske uloge filmskih zvijezda.

Film i zbilja. str. 4–5;

Anegdota sa seta filma s Johnom Gilbertom.

Maurice Chevalier. str. 6;

Portret glumca.

Filmovi koji dolaze naredne sezone u Zagreb, produkcija 1930.-31. god. str. 6–7;

Pan film donosi i Avala film donosi.

Važan problem u tonfilmu. str. 7;

Problem pobačaja u filmu *Cijankalij*.

Noblesse Oblige. str. 8;

Publika i radnici u filmskom studiju sa zvijezdama se odnose s pažnjom.

4/1930., broj 22, kolovoz

Paramount želi da nacionalizira film. str. 4;

Najavljeni snimanje niza filmova sa nacionalnim glumcima.

Filmovi koji će vas zabavljati sljedeće sezone, 1930.-31. god. str. 4–5;

Filmovi produkcije Jugofilma.

John Gilbert se ne rastaje. str. 5;

S glumicom Inom Claire.

P., H.: Greta Garbo otpustila je svoj drugi »ja«. str. 6;

Šta se dešava iza kulisa filma, ima dvojnicu.

U Hollywoodu se priča.... str. 7;

Lon Chaney, komičar Andre Berely, Wallace Berry, Zion Mayers i Jules White.

Filmski starovi u civilu. str. 8;

Kolika je vjerojatnost da neke od njih prepoznate.

Razne vijesti iz filmskog svijeta. str. 22–23;

100% njemački dijalog film u bojama *Mary*, Mary Pickford i Douglas Fairbanks, Mary Brian,

prvi film nove Sacha produkcije, Ana May Wong uči francuski, Betty Aman ponuden angažman u Hollywoodu.

Svestrani glumac. str. 27;

Eddie Brophy glumac, redatelj i nadglednik produkcije u filmu Bustera Keatona *War Babies*.

4/1930., broj 23, kolovoz

Pet mjeseci u filmu. str. 4–5;

Povodom skore premijere čuvenog njemačkog velefilma *Bijeli pakao na Piz Palii* od Jugo-filma.

Najprije je bio paket a onda je postao slavni glumac. str. 5–6;

Karijera Bustera Keatona.

M.: Amerika se moralno skandalizira. str. 6–7;

Marlene Dietrich ne smije da ljubi, mora napustiti Ameriku jer je napravila preljub s redateljem Josefom Sternbergom te su ju napala ženska udruženja Kalifornije.

F. A.: Napoleon i filmski režiser. str. 8;

Komična prozna priča o traženju pravog glumca za spomenutu ulogu.

Von Jordan, Egon: Grad u kojem se nitko ne osjeća »kod kuće«. str. 9–10;

U Hollywoodu sve izgleda umjetno.

Slava uništava slavu. str. 10–11;

Dolazi nenadano i glumci počinju misliti da su najveći umjetnici svijeta.

Što zanima posjetioce filmskih studija. str. 11;

Poznate političke ličnosti zanima kako se snima tehnikolor ili kakva je tehnika u ateljeu.

Ekspedicija admirala Byrda u filmu. str. 11;

Kamermani donijeli snimke sa puta.

Melborn, Al: Novi tip modernog mladića. str. 12;

Tipizirana uloga onoga koji misli da je iznad svega što se oko njega zbiva, ali se lako snalaze i idu dalje a za takvu ulogu specijalizirao se glumac William Haines.

Slavni bečki režiser postaje filmski glumac. str. 18;

Arnold Korff.

George Bancroft, Paramountov star. str. 27;

Par crtica o njegovim najpoznatijim filmovima.

4/1930., broj 24, kolovoz

Al Jolsonove tri najveće uloge. str. 2–3;

U filmovima *The Jazz singer*, *The Singing Fool* i *Smij se i plači*.

Marian Nixon nastupa u velefilmu »Smij se i plači«. str. 3;

Portret glumice.

Irena Bordoni. str. 4;

Kratka biografija glumice.

Barcarola. str. 4;

Naslov arije koju je redatelj Karl Frölich uzeo kao inspiraciju za film.

»Cilly« bajoslovna oprema jednog filma. str. 5;

Prvi 100% tonfilm u naravnim bojama.

Tonfilm u bojama i komparserija u Hollywoodu. str. 6;

Neglumci koji imaju određene vještine potrebne za rad pred kamerama.

Koljena odaju karakter jedne plesačice str. 7;

Baletni majstor Mack Scheck prilikom izbora za film *Cilly*.

Žena sa nojevim perjem. str. 8;

Bernice Claire u filmu *Ne, ne, Nanette*.

Stotinu pravih ciganka u John Barrymore filmu Vojnik sreće general Crack. str. 8

John Boles angažiran kod Warner Bros. str. 8;

Film *Song of the West*.

- Billy Dove postala je opera subreta. str. 9;
Novi film *Andeo ljubavi*.
- Novi kino u Zagrebu. str. 9;
Kino kazalište Music Hall.
- Jones, Charliste: Što znači svjetska popularnost za Al Jolsona. str. 10–11;
Anegdote o glumcu i njegov značaj.
- Što još ne znate. str. 12;
Zanimljivosti o glumcu Johnu Barrymoreu i Dolores Costello.
- Sve više ton filmova u naravnim bojama. str. 13;
Amerikanci sve nove filmove počeli izradivati u tonu i boji.
- Čudo nad čudesima. str. 13;
Film s Irene Bordoni i Dolores Costello
- 12 godina uspješnog rada. str. 14;
Domaći zavod za pozajmljivanje filmova Mosinger film.
- Traži se 350 girlsa. str. 14;
Za film *Čudo nad čudesima*.
- I George Carpentier pjeva u tonfilmu. str. 15;
Poznati boksač angažiran u svom prvom filmu *Hold Everything*.
- Kabinet doktora Lari-Fari. str. 16–17;
Nekoliko prizora iz jednoga filma.

4/1930., broj 25, rujan

- Partner Grete Garbo – junak. str. 2;
Anegdota sa snimanja filma *Poljubac* u kojem je glumio i Lew Ayres.
- »Pjevaj slatko laku noć«. str. 2–3;
Naslov je tonfilmske operete redatelja Jaapa Speyera.
- Fifi Dorsay najveselija djevojka Hollywooda. str. 3;
Portret glumice.
- Improvizacije u filmskim komedijama. str. 4–5;
One su nešto poželjno i navedeni su razlozi.
- Repertoar Panfilma. str. 5–6;
Lijepi Gigolo, Ave Marija, Velika čežnja, Kad mladost ljubi, Csikossbaroness, Sturmmisch die nacht, Slatko pjevaj laku noć, Va-banque.
- Helmers, Hilda: Djeca u filmu. str. 6–7;
Klub Rantaplan i producent spomenutih komedija Hal Roach.
- King, Karla: Vremena se mijenjaju. str. 8;
Anegdota kako se pristupa producentu da se progura glumac.
- Mosinger film u znaku nove sezone. str. 7;
Najava filmova u novoj sezoni – *Cilly, Smij se i placi*.
- Poljaci snimaju film u Dalmaciji. str. 8;
Polonia-Film *Zadnja Eskapada* u režiji Vaclava Serafinovića.
- Anna May Wong priča.... str. 9;
Glumica govori o sebi i predstavlja se.
- Kazalište i tonfilm. str. 12;
Kazalištarci se osjećaju ugroženo kao slikari od fotografa.
- Film koji oduševljava starove. str. 12;
Film *Bijeli pakao na Piz Palü*, u kojem glume Leni Riefenstahl i Gustav Diessl, osim Europe doživio uspjeh i u Americi i hvale ga slavni glumci Charlie Chaplin, Douglas Fairbanks i Dorel del Rio.

Wassermann, Walter: U času slabosti, tonfilm komedija – napisao: Walter Wassermann. str. 14–16;

Dramski tekst u obliku igrokaza, glume: Ralph Arthur Roberts, Liane Haid, Szoke Szakall, Lucie Englisch, Harald Paulsen, Herman Krehan, Huszar Puffy, Paul Morgan, Cacile Lvovský, Gertrude Kohlmann, Hilde Schrödter.

Film sa tri naslova. str. 17;

Glumi i režira Carlo Aldini a stoji naslov filma *Borba sa podzemljem, Sanjarim o prvom poljupcu, Tajna pet ključeva*.

Robijaški život u filmu. str. 17;

MGM-ov redatelj George Hill dosjetio se snimanja filma o kažnjeničkom životu.

Protiv jazzu za valcer. str. 18;

Utisci sa snimanja tonfilma »Valcer u spavaćem vagonu« od Jugofilma u režiji Freda Saura.

Novi tonfilm Mady Christians. str. 18–19;

Film *Oh taj potporučnik*.

Harry Liedtke će ovaj mjesec progovoriti i propjevati na filmskom platnu. str. 19;

Tonfilm *Kapetan korvete*.

Veliki uspjeh jednoga filma. str. 21;

Film *U službi cara Napoleona* s Macisteom u glavnoj ulozi.

150.000 franaka za najbolji filmski rukopis. str. 20–21;

U Parizu je raspisan natječaj.

Prvi tonfilm John McCormacka. str. 27;

Najveći tenor našega doba u filmu *Pjesma moje duše*.

4/1930., broj 26, rujan

Romantična priča o hajdučkoj ljubavi. str. 4–5;

Sadržaj filma *Hajdučka pjesma*.

Grace Tibbett, čedna žena slavnoga pjevača. str. 6–7;

Portret glumice.

Mali uzroci, velike posljedice. str. 7;

Da Lawrence Tibbett nije dobio dvoje djece, ne bi se maknuo od pjevača u gostonama i potražio angažman u operi.

Savršeno djelo filmske umjetnosti. str. 8;

100% tehnikolor, sjajni glumci, nastup najslavnijeg baritona svijeta, balet Albertine Rasch, napeta radnja, majstorska režija, Leharove kompozicije u filmu *Hajdučka pjesma*.

Lawrence Tibbett, pjevač nad pjevačima. str. 8;

Priznato – najslavniji bariton na svijetu, član newyorške Metropolitan opere, Gaža od deset tisuća dolara tjedno.

Leharove melodije u filmu. str. 9;

Operete skladatelja Franza Lehara pretvorene u film, npr. *Ciganska ljubav*.

Filmski scenario. str. 10–11;

Odlomci iz scenarija »Hajdučka pjesma«.

Krijerica Catherine Dale Owen. str. 11;

Postigla uspjeh s prvim filmom *Hajdučka pjesma*.

Lawrence Tibbett u filmu. str. 14;

Bariton iznenadio glasovnim mogućnostima, prvo angažiran u filmu *Hajdučka pjesma*.

Krijerica Lawrenca Tibbetta. str. 24;

Sin farmera, cowboy, raznosač novina, mornar, dramski glumac, korist, najslavniji bariton svijeta, najveći filmski pjevač.

Albertina Rasch – uvijek senzacija. str. 24;

Najbolji balet svijeta, savršena umjetnost, originalni plesovi, posebno komponirana glazba.

4/1930., broj 27, rujan

Tango ljubavi, tonfilmska opereta od Waltera Reischa. str. 4–5;

Redatelj je Geza von Bolvary a glume: Willy Frost, Fee Malten, Paul Otto, Oskar Karl Weiss, Anne Goerling, Ernst Verebes, Paul Vincenti, Mathilde Sussin, Edith Herrmann Röder.

Richard Dix kao crvenokožac. str. 8;

Film u režiji Viktora Schertzingera.

A., V: Prvo ljubavno pismo Grete Garbo. str. 9;

Gustav Lungren, profesor iz Stockholma, priča o jednoj kevici iz svog liceja koja je postala slavna filmska zvijezda.

Tajanstveni Dr. Fu Men Ču. str. 14–15;

Film redatelja B. P. Schulberga s Warnerom Olandom u naslovnoj ulozi.

Iza kulisa filmskog carstva. str. 15;

Kako funkcioniра Metro Goldwyn Mayer.

Jedan novi tonkino u Zagrebu. str. 23;

Music-Hall kino.

Wassermann, Walter: U času slabosti tonfilm komedija. str. 30–31;

Dramski ulomci iz filma u obliku igrokaza, a u filmu glume: Ralph Artur Roberts, Liane Haid, Szőke Szakall, Lucie Englisch, Herald Paulsen, Herman Krehan, Huszar Puffy, Paul Morgan, Cacile Lvovsky, Gertrude Kohlmann, Hilde Schroedter

4/1930., broj 28, listopad

Vlasta Burian osvojiti će svijet. str. 4;

Češki glumac i komičar.

Cilly osvaja. str. 5;

Opereta sa Marilyn Miller prikazuje se u Zagrebu.

I vi ste pozvani na veliku vrtnu svečanost. str. 5;

Milijunašica Ten Brock daje veliku vrtnu svečanost u filmu *Cilly*.

Najsimpatičniji mladići u Hollywoodu. str. 6–7;

Sportaš i glumac Johnny Mac Brown je takav, smatra veteran filmskog svijeta William De Wolf Hopper.

Georgija u filmu, Mady Cristians, Georg Alexander, Gustav Diesel i Hermann Picha prispjeli su u Georgiju. str. 8;

Tonfilm *Oh taj poručnik* smješten je u Gruziju.

Ispunjeni san Roda Rode. str. 8;

Humoristični pisac glumi feldmaršala u tonfilmu *K.u.K. feldmaršal*.

Lionel Barrymore, slavni brat slavnoga Johna. str. 10;

Glumac i redatelj.

Smij se i placi, Davey Lee igra opet sa Al Jolsonom u velefilmu »Smij se i placi«. str. 13;

Nakon filma *The Singing Fool*, ponovno glume zajedno.

4/1930., broj 29, listopad

Joyce Compton neće se više kladiti. str. 3;

Anegdota.

Doroški, P. Svet.: Filmska snimanja i teatar u južnoj Srbiji. str. 4–5;

Baron von Bohlen o svome boravku u Jugoslaviji, Skopljansko pozorište – što kaže spomenuti predstavnik Hegewald filma.

M.: Jaccuse. str. 6–7;

Film redatelja Richarda Osvalda u kojemu Heinrich George glumi Emila Zolu.

Različite filmske vijesti. str. 8–9;

Adaptacija knjige *Zapisi iz mrtvog doma*, Novovremena babilonska kula – statisti govore po nekoliko jezika, Ultramoderna Greta Garbo – kao Parižanka u filmu *Inspiration*, Lawrence

Tibbet radi – na novom filmu *The Southerner*, Novi šport u Hollywoodu – ronjenje, William Haines u podzemlju – novi film o chicaškom podzemlju, Lewis Stone – kratki portret glumca, *Ben Hur* kao ton film – glavna uloga Ramon Novarro, Fifi D'Orsay neće nikada promijeniti svoj strani akcent – glumičin francuski naglasak, Aktivna šampionka – mlada glumica Mona Maris govori nekoliko jezika, Hoolywoodska mistična djevojka – vrlo povučena Mona Maris, Brak Lillian Harvey i Willy Fristcha – Harvey traži rastavu.

Koji će tonfilm nadmašiti »Valcer za dva srca«. str. 12–13;

Dojmljiv film koji je ostao u pamćenju publike, a novi film *Valcer u spavaćem vagonu* počinje osvajati publiku.

Nigdje ništa bez ljubavi. str. 13;

Opis filma *Valcer u spavaćem vagonu* koji se uskoro prikazuje u domaćem kinu.

4/1930., broj 30, listopad

Božanska Greta Garbo, izvanredan prikaz rada Grete Garbo. str. 4–5;

Kako živi i kako radi – priča njena filmska sestra Charlotte Serda.

Opasnosti na putovanju. str. 6–7;

Opis početnih scena tonfilma *Valcer u spavaćem vagonu* u kojemu glume Fritz Schultz i Lucie Englisch.

Hiljadu maski, ali samo jedno srce. str. 8;

Lon Chaney imao je veliko srce za svoje bližnje i za cijeli svijet, povodom smrti glumca.

4/1930., broj 31, studeni

Tko ne zna Micky... Tko ne zna što je flip.... str. 4;

Stihovi o mišu Mikiju.

Novosti sa filmskog područja, rekord uspjeha film 3+3=2. str. 4–5;

Rekord uspjeha filma 3+1=2, Richard Tauber, Dolly Haas, Film *Plavi slavuj*, sljedeći film producenta Ericha Pommera, Film *Das Flotenkonzert von Sanssouci*, Roman *Girls together* prerađen za film.

Stvaranje evropskog Hollywooda. str. 8;

U neposrednoj blizini Pariza izgrađen najveći filmski studio Europe, Paramount studio u Joinvilleu sa Robertom T. Kaneom kao šefom europske Paramountove produkcije.

Pjesmi je kraj. str. 9;

Sadržaj filma u režiji Geze pl. Bolwarya u kojemu glume: Liane Haid, Willy Forst, Margarete Schlegel, Otto Walburg, Fritz Odemar, Ernst Verebes, Marica Lubajeva, Hedwig Bleibtreu, Evi Schmidt i Kaiser, Marcel Wittrisch.

Jugoslavenska verzija »Paramountove parade«. str. 10;

S Dubravkom Dujšinom i Ljubinkom Bobić u glavnim ulogama.

Svecrnački film »King Vidora«. str. 10;

Prikazuje život američkih crnaca onakav kakav uistinu je.

Hallelujah tonfilm crnačkih pjesama. str. 11;

Tonfilm koji upoznaje s pjesmom raznih rasa i nacija u režiji Kinga Vidora.

Mlada filmska generacija na poslu. str. 11;

MGM daje priliku mladim talentima poput Anite Louise i Andya Shuforda.

Gdje će biti odgojen sin Norme Shearer. str. 11;

Glumica.

Grešnice. str. 12;

Macina i Ankina sudbina, napisao i režirao Joza Ivakić, film Škole narodnog zdravlja u Zagrebu, njegov drugi film nakon filma *Birtija*.

Izvan dohvata civilizacije. str. 13;

Nekoliko misli povodom grandioznog velefilma *Bijeli pakao na Piz Palii* od Jugofilma u kojemu glume Johannes Krafft, Leni Riefensdahl i Ernst Petersen.

Tonfilm o ciankaliju. str. 16;
Glumi Greta Mosheim u filmu *Cijankalij*.

4/1930., broj 32, studeni

Rona, Teodor: Publika i zagrebački kinematografi. str. 4;
Publika znatno kritičnija od prelaska na tonfilm, a prije su cijene bile niže.
3+1= 2 Najnovija i najsladra opereta UFE koja je već osvojila čitav svijet. str. 5;

U glavnoj ulozi Willy Fritsch, Lilian Harvey.

Šlageri iz Ufinog ton filma 3+1=2. str. 5;
Tekstovi pjesama.

Jedan intervju sa Norom Gregor. str. 7;

Jedna od najboljih iz bečkog i berlinskog Reinhardovog ansambla odgovara je li teško dramskom glumcu igrati u tonfilmu.

Što sam htio. str. 8;

Filmom *Hallelujah* pokazati da ljudi različiti od bijelaca mogu biti osjećani i imati dobru i čistu dušu.

King Vidor o svom filmu *Hallelujah*. str. 8;

Prvi film koji uspijeva prodrijeti u crnačku dušu.

Nježni rodaci, tonfilmska vesela igra od Fritza Friedmanna – Fredericha. str. 9;

Sadržaj filma u režiji Richarda Oswalda.

Skromnost je vrlina koja nije svakome dana.... str. 17;

Talentirani glumac Robert Montgomery bez puno skromnosti.

4/1930., broj 33, studeni

Po čemu ćeš je prepoznati, crvena kosa i velike okrugle oči. str. 4—5;
Mala biografija Dolly Haas.

Karijera male Dolly. str. 5;

100% tonfilm Ufe s pjevanjem i plesom. U glavnoj ulozi Dolly Haas, Oskar Karlweis.

Marija Jeritza u Hollywoodu. str. 6;

Glasovita operna pjevačica.

100% senzacija. str. 6;

Novi filmovi s oznakom 100 posto – tonfilm na plakatima.

Pat i Patacho u Berlinu. str. 6;

Njihov prvi tonfilm na njemačkom *Hiljadu riječi*.

Hoće da bude običan smrtnik – želje filmskoga glumca Georga Alexandra. str. 8;

Glumiti obične male ljude, a ne veliku gospodu.

Marcker-Branden, Paul: U »Procesu Mary Dugan« igra Hedwiga Reicher. str. 9;

Portret njemačke glumice koja će se pojaviti u tonfilmu.

Greifer, kriminalni salonski tonfilm na njemačkom jeziku. str. 12;

Sadržaj filma.

Paul Morgan i Indijanci. str. 35;

Njemački komičar glumi u filmu.

4/1930., broj 34, prosinac

Tauber dolazi. str. 4;

Tako je najavljuvan prilikom snimanja filma u Munchenu, a film *Zemlja sunca* uskoro dolazi i u našu zemlju.

Hella Kurty. str. 5;

Mlada glumica u Atlantis tonfilmu *Zemlja sunca*.

Richard Tauber snima. str. 5;

Atlantis tonfilm *Zemlja sunca* sa pjevačem.

- Filmske vijesti. str. 6–7;
Redatelj Cecil de Mille raspravlja mogućnosti nijemoga i tonfilma.
- Filmske vijesti. str. 7;
Mirnoća glumaca, primjeri u opasnim i stresnim situacijama.
- Filmske vijesti. str. 7;
Poteškoće kod pjevanja, glumicu Grace Moore ometa konj dok sjedi na sedlu za film *Dragi vrat mi se opet.*
- Filmske vijesti. str. 7;
Bez probe... Glumica Kay Francis učila je stenografiiranje i strojopis.
- Filmske vijesti. str. 7;
Mitchell Leisen vratio se iz Engleske, redatelj se vratio nakon skupljanja materijala za film *The Squawman.*
- Filmske vijesti. str. 7;
Možda June Walker ipak ostaje kod filma – nakon odlaska iz Los Angelesa u New York priča se da će potpisati ugovor za tonfilm.
- Što se nalazi na dnu mora. str. 8;
Fantazija Julesa Vernea dobiva konkretnu formu – film *20 000 milja ispod mora* kao žudjeno senzacionalno otkriće, a glavne uloge tumače Lionel Barrymore, Lloyd Hughes i Jane Daly.
- Marlene Dietrich postaje sve slavnija.... str. 9;
Od kazališne glumice u Njemačkoj do filmske zvijezde nakon filma *Maroko*, niz kritičara američkih novina je hvali – The motion picture news, The Film Spectator, Screen Play Secrets, The Los Angeles Record.
- Moje je cijelo srce tvoje. str. 9;
Najveći tenor Njemačke Richard Tauber snima tonfilmove, a novi se zove *Zemlja sunca.*
- Hiljadu i prvo čudo tonfilma. str. 10;
Suradnja tonfilma i kazališta za premijeru filma *Zemlja sunca*, od kazališne operete do filma Thoeren, Robert: Autobusom kroz Pariz. str. 11;
Thoeren igra glavnu ulogu u novom Paramountovu filmu *Tropske noći* i u prvom licu govori o snimanju filma.
- U carstvu Rantaplanaca. str. 14;
Filmovi kluba Rantaplan, komedije s djecom i ludorijama.
- Jedan domaći kompozitor šlagera. str. 19;
Boško Lalić Luligarg pregovara oko upotrebe njegovih pjesama za tonfilm u Parizu.
- 4/1930., broj 35, prosinac**
- Premijere u Hollywoodu. str. 4–5;
Prvo javno prikazivanje je preview, a vrijeme i lokacije drže se u tajnosti, dok je premijera svečana.
- Američki tempo u filmskoj produkciji. str. 6;
MGM najavio snimanje 50 novih neengleskih filmova na njemačkom, francuskom, španjolskom i talijanskom.
- Dorothy u zemlji sanja. str. 6;
Glumica Dorothy Jordan.
- Smijeh u tonkomediji. str. 7;
Redatelj Cecil De Mille o svom filmu *Madam Satan.*
- Kako drugi tebi, tako ti drugima. str. 7;
Glumci otvorili vrata Hollywooda i svojim prijateljima, npr. Buster Keaton pomogao Roscoe Arbuckle dok je Lon Chaney pomogao Clintonu Lyleu.
- Ramon Novarro kao pjevač. str. 8;
Glumac je htio postati pjevač i prije tonfilma na kojemu se bez problema prilagodio.
- Dno crnačkog života. str. 8;
O filmu *Hallelujah* redatelja Kinga Vidora.

4/1930., broj 36, prosinac

Pod pariškim krovovima, novo veliko djelo tonfilma. str. 17;

Film redatelja Renea Clairea, dok su u glavnim ulogama Pola Illery i Albert Prejean.

Crnci kao glumci. str. 17;

Redatelj King Vidor hvali njihovu glumačku sposobnost poslije rada na filmu *Hallelujah: Moderni tonfilm*. str. 18;

Pariške pjesme i ljubavi od poznatog režisera Rene Claira, Panov film.

Anna Christie. str. 18;

Novi film Grete Garbo.

Bosna dioničarsko društvo za filmsku industriju. str. 19;

Popis glumaca i redatelja filmova koje prikazuju.

Mary Doran u privatnom životu. str. 20;

Što misli o sebi i kako sprovodi vrijeme na dopustu ova američka glumica.

Lewis Stone. str. 22–23;

Kako živi ovaj uzorni glumac i što misli o filmskoj umjetnosti.

Olimpija Franje Molnara. str. 24;

O filmu, izvanredna satira koja je svagdje primljena velikim oduševljenjem, sadržaj filma kojeg snima MGM s Norom Gregor u naslovnoj ulozi prema piščevu predlošku.

Obzirom na modu, dijele se žene u četiri razreda. str. 26;

Što veli Andrian Gilbert, tvorac mode Metro Goldwyn Mayerovih zvijezda, određuje haljine glumicama.

Kakva je popularnost filmskih zvijezda u Americi. str. 27;

Kratke vijesti o njihovim filmovima i privatnom životu.

Žena u džungli. str. 28;

Sadržaj filma s popularnom njemačkom glumicom Charlotte Ander.

Romantične zaruke zvijezda. str. 30;

Lloyd Hughes koji je kreirao ulogu Nikolaja u *20 000 milja ispod mora* i Leila Hymas, poznata M.G.M., tekst u obliku njihovog razgovora.

Sikstinska kapela u tonfilmu. str. 32;

Papa dopustio redatelju Ghenaru Righeliju snimanje na lokacijama za film *Ave Maria*.

Sonny Boy je ljubimac Amerike. str. 32;

Poznat po filmu *Singing Fool* te anegdota na snimanju filma s Alom Jonsonom.

I Tino Pattiera angažovan za tonfilm. str. 32;

Pjevač svjetskoga glasa u filmu *Fra Diavolo*.

Nova uloga Truus Van Alten. str. 32;

Nije previše poznata po nijemim filmovima ali u tonfilmu *Suzana traži oca*, veseloj filmskoj opereti je prepoznata.

Josip Kronstein beogradski kinomagnat. str. 34;

Važnost kina općenito i o njegovim kinima.

Interview s gosp. H. J. Gellom, generalnim direktorom Fox Film Corporation. str. 36–37;

Povjerenik za srednju i jugoistočnu Europu posjetio našu zemlju.

Zvučni Student prosjak. str. 37;

Novi Atlantis tonfilm u režiji Victora Jansona i sa Hansom Heinzom Bollmannom u glavnoj ulozi.

Velefilm iz života Skitnica. str. 38;

Film *Gassenhauer* u režiji Lupua Picka o siromašnim glazbenicima.

Jedan trijumf češke tonfilmske produkcije. str. 40;

Feldmaršal u režiji Karla Lamača.

Pat i Patachon u Berlinu. str. 40;

Čuveni danski komičari snimaju film *1000 riječi* njemački.

Coctail s Mady Cristians. str. 41;
Glumica snima film *Njegovo posljednje pismo*.
Francuski poslanik u njemačkom tonfilmskom ateljeru. str. 41;
De Margerie na snimanju filma *Markiza Pompadour*.
Monte Carlo. str. 38;
Paramountov tonfilm u režiji Ernsta Lubitscha s Jeanettom MacDonald i Jackom Buchanom u glavnim ulogama.
Novac na ulici. str. 39;
To je naslov bećkog filma u režiji Georga Jacobya sa Georgom Alexanderom i Rosom Abach-Retty u glavnim ulogama.

1931.

5/1931., broj 1, siječanj

Maurice Chevalier. str. 3;
Novi njegov film *Milijunaš preko noći* u režiji Hobarta Henleya.
Cijela je Njemačka oduševljena češkim tonfilmom. str. 4–5;
Vojnička humoreska *K.u.K. Feldmarschäl* u režiji Carla Lamaca.
Paramountov propagandni auto u Zagrebu. str. 5;
Nakon niza europskih zemalja, automobil je sada okićen američkom i jugoslavenskom zastavom i svira koncertnu glazbu iz Paramountovih filmova a sve organizira šef njihove propagande Ferdinand Lobkowitz.
Glas Grete Garbo. str. 6;
Dugo se čekalo da nastupi u tonfilmu i nagadalo zašto tako dugo, dok nije oduševila u filmu *Anna Christie*.
I još jednom Garbo. str. 7;
Pojedinosti o poznatoj glumici.

Tonfilmska snimanja na Mont Blancu. str. 8;

Režiser dr. Arnold Franck o opasnostima i poteškoćama kod snimanja Atlantis tonfilma »Oluje na Mont Blancu«.

U spavaćoj sobi madame Pompadour. str. 9;

Na setu novoga tonfilma njemačke produkcije *Madame Pompadour* u režiji Willyja Wolffa u kojem glume Anny Ablers i Marcelle Denya.

Stara pjesma. str. 10;

Tonfilm s Lili Dagover, Lien Deyers i Igo Symom –Erich Waschneck i kratak opis filma.

Ples u sreći. str. 10–11;

Alwin Neuss i Ilse Stobra, režiser: Max Noseck, glavne uloge: Wa i Fred Doderlein i kratki opis filma.

Što sebi pojedini filmski glumci žele za Novu Godinu. str. 11;

Ramon Novarro, Greta Garbo, Anita Page, Joan Crawford, Marion Davies, Norma Shearer, Nils Asther i William Haines.

Charlotte Ander. str. 12;

Igra glavnu ulogu u novom njemačkom dijalog filmu *Žena u džungli* uz opis filma i jednu anegdotu.

Francois Villon. str. 12–13;

Francuski pjesnik prema čijem životu je snimljena Paramountova romantična opereta *Vagabond King* u režiji Ludwiga Bergera sa Dennisom Kingom u glavnoj ulozi.

Srce na ulici. str. 13;

Novi tonfilm s Gertrude Lawrence i Charlesom Rugglesom u glavnim ulogama.

Paramountove kratke vijesti. str. 13;

Film *Ekspedicija admirala Byrda na južni pol*, Redatelj Ludwig Berger na odmoru, Marlene Dietrich snima drugi film u režiji Josepha von Sternberga.

5/1931., broj 2, siječanj

Gospodin na narudžbu. str. 4–5;

U glavnoj ulozi: Willy Forst i Else Elster, Nova tonfilmska šala, režija Geze Bolvary, glazba Robert Stoltz.

Partner Grete Garbo. str. 5;

Theo Shall o svojoj božanskoj partnericici.

Karijera jednoga filmskoga režisera. str. 6;

O redatelju Gezi Bolvariju, koji se isprva bavio glumom, a kasnije je postao redatelj u Berlinu.

Utvrđene svjetske veličine i mi. str. 8;

Pjevač John McCormack i njegov dolazak u Hollywood.

Girlsovi u Hollywoodu. str. 24–25;

Koristkinje, korske girls.

5/1931., broj 3, siječanj

Elizabeth Bergner. str. 3;

Glumičin prvi tonfilm *Ariane* prema romanu Claudea Aneta.

Čudna karijera, od bankovnog činovnika do avijatičara, globetrotera i filmskog glumca. str. 3;

Burni život Johna Garricka, jednog od glavnih glumaca u velikom tonfilmu *Pjesma moje duše*.

Nova ljubavna tema u tonfilmu Pjesma moje duše. str. 4;

Dvije ljubavi, majke i kćerke i dva dramska zapletaja, prvi tonfilm Johna McCormacka.

Šuti magarče. str. 4;

Anegdota sa snimanja filma *Pjesma moje duše* kada je glavni glumac McCormack viknuo na seljaka koji je ometao snimanje.

Pjesma moje duše, slavni tenor John McCormack pjeva u tonfilmu. str. 5;

Film o neuglednom glazbeniku koji postaje veličina svjetskog glasa.

- Irski tenor John McCormack o tonfilmu. str. 5.
Chevalier, Maurice: Promjene zasladijuju život. str. 6–7;
Glumac se slaže sa tvrdnjom i govori kako je uvijek nastojao dati nešto novo i igrati što različitiju ulogu od prethodne.
Moja žena, tvoja žena. str. 8;
Sadržaj filma u režiji Hansa Schwartza.
Tromjesečni lov za malom glumicom. str. 9;
Redatelj Frank Borzage tražio glumicu za film *Pjesma moje duše*.
Tko je John McCormack. str. 9;
Slavni irski tenor poznat po tonfilmovima.
Ljubav i raskoš na dvoru Ljudevita XV., str. 10–11;
O veletonfilmu *Markiza Pompadour* od Jugofilma.
Anegdote o F. Molnaru. str. 11;
Papirnati honorar Franje Molnara – zašto je Molnar čekao dvije godine na jednu premijeru.

5/1931., broj 4, veljača

- Joe May, pedesetgodišnjica slavnog filmskog režisera. str. 8.
Proces Mary Dugan, po kazališnom djelu Bayarda Veillera, manuskript i režija: Arthur Robinson. str. 9;
Sadržaj filma u kojemu glume Nora Gregor, Peter Erkelenz, Arnold Korff, Egon von Jordan, Hedwiga Reicher, Julija Serda i Lucy Doraine.
Lilian Harwey i Willy Fristch u Zagrebu. str. 10;
Prvorazredne zvijezde Njemačke povodom premijere filma *Moja žena, tvoja žena*.
Apolinaire, Guillaume: Razbojnički – film comp. str. 12–13;
Kriminalna novela.
Uspjeh Joe Maya i Kaethe von Nagy. str. 14;
Redatelj slavi pedeseti rođendan sa filmom *Pobjednica ljubavi* koji je remek djelo a spomenuta glumica je u glavnoj ulozi.
Tajna vjerskog obreda Woo-doo. str. 14–15;
Otkrivanje vjerskih tajna u filmu »Otok strastik«.

5/1931., broj 5, veljača

- Olimpija, po kazališnom komadu Franje Molnara. str. 4;
Sadržaj filma u režiji Jacquesa Feydera, sa sljedećim glumcima: Nora Gregor, Theo Shall, Julija Serda, Karl Etlinger, Arnold Korff, Hans Junkermann, Annemarie Frey.
Joe May radi. str. 5;
Glumac novinarima pokazuje kako se snimaju tonfilmovi.
Ljubav Renate Langen, Moderna bračna drama. str. 6;
Sadržaj filma u režiji Rudolfa Walther-Feina.
Prvi podmornički tonfilm. str. 7;
Ljudi bez žena redatelja Johna Forda.

5/1931., broj 6, veljača

- Poljupci Don Jose Mojice. str. 4;
Film *Strastveni poljubac*, a daje ga glumica Mona Maris prema glumcu imena Don Jose Mojica.
Strastveni poljubac (One Mad Kiss). str. 5;
Sadržaj filma u kojemu glume Don Jose Mojica, Mona Maris, Antonio Moreno, Tom Patricola te u režiji Jamesa Tinglinga.
Španija zemlja pjesme i romantike. str. 6;
Država u koju je smješten film *Strastveni poljubac*.
King Vidor: Moj crnački film. str. 7;
Redatelj o filmu *Hallelujah*.

- Igra sreće (Good news). str. 8;
Sadržaj filma u režiji Edgara J. McGregor-a i Nicka Grinde.
- Nina Mae McKinney, nasljednica Josephine Baker dolazi u Zagreb. str. 9;
Slavna crnačka umjetnica i glavna junakinja King Vidorovog filma *Hallelujah* prisustvovat će premijeri filma.
- Ljubav u planinama (Montana Moon). str. 10;
Sadržaj filma autora Franka Butlera i Sylvije Thalberg sa sljedećim glumcima: Joan Crawford, John Mack Brown, Dorothy Sebastian, Ricardo Cortez, Benny Rubin, Cliff Edwards, Karl Dane.
- Dugo očekivani film – dolazi. str. 10;
Crnačka velepjesan *Hallelujah* u Jugoslaviji – film nad filmovima.
- Marlene Dietrich dolazi u Beograd. str. 11;
Sporazum sa g. Josipom Kronsteinom. Novi Paramountov tonfilm *Marocco* – spomenuti je poduzetnik dogovorio da dode na premijeru.
- Hallelujah. str. 12;
Glazba i tonfilmska dramaturgija u filmu.
- »Hallelujah« slavite Gospoda. str. 12;
Razlozi zašto se radi o prvaklasnom filmu.
- Schubertov proletari san. str. 13;
Sadržaj filma.

5/1931., broj 7, ožujak

- Mala iz provincije. str. 4–5;
Sadržaj filma s Hermannom Thiemigom, Renate Muller i Felixom Bressartom.
- Dimitrije Karamazov. str. 6–7;
Sadržaj filma.
- Paul Abraham komponira za tonfilm. str. 8;
Radio na opereti *Viktorija i njezin husar*.
- Mala iz provincije (Die privatsekretärin). str. 13;
U ogledu berlinske štampe.
- Jedan direktor traži tajnicu. str. 16;
Glumica Renate Muller u filmu *Mala iz provincije* glumi tajnicu.
- Iz zemlje dolara (Paul Morgan). str. 26–27;
Njemački glumac dijeli svoja opažanja o Americi.

5/1931., broj 8, ožujak

- Bercani, Konrad: Moj prijatelj Charlie Chaplin. str. 4–5;
Prevedena anegdota.
- Godinu dana u džungli. str. 9–10;
Ruth, supruga istaživača i redatelja Schoedsacka pratila je muža na Sumatru.
- Okultne znanosti u tonfilmu. str. 10–11;
Metro film *Zelena sablast* prikazuje praktičnu upotrebu okulnih znanosti u kriminalu – pu-stolovna drama mračnih sjena i strašna osveta, redatelja Jacquesa Feydera.
- Rango, drama životinja i ljudi u prašumama Sumatre. str. 12;
Sadržaj filma u režiji Ernsta B. Schoedsacka nazvan po orangutanu.
- Marlene Dietrich – osvojenje svijeta za šest mjeseci. str. 14–15;
Životna priča poznate glumice u nastavcima.
- Tko je vaš filmski ljubimac, poziv našim čitateljima. str. 21;
Poziv čitateljima da sudjeluju u anketi.

5/1931., broj 9, ožujak

Pjesma ljubavi. str. 4;

Sadržaj Panova filma.

Čime se hrane u Hollywoodu. str. 5;

Čime se hrane Joan Crawford, Norma Shearer, kako muškarci uzdržavaju vitku liniju, a Greta Garbo i Dorothy Jordan ne trebaju dijete.

Stidljive vjerenice. str. 8;

Novi film Joane Crawford.

Stan Bustera Keatona kao atelje. str. 9;

Najveći dio novog filma Bustera Keatona snimljen je u njegovom vlastitom stanu, zove se *Romeo u pidžami*.

Najveći tonfilm sadašnjosti. str. 10;

Za film *Magija zapada* angažirano dvadeset tisuća ljudi, a troškovi iznose 2,5 milijuna dolara.

Tonfilmski snimci prašume. str. 13;

Pobjedonosni pohod Metro Goldwyn Mayerove filmske ekspedicije u Afriku.

Najhrabrijiji lovci na svijetu. str. 14;

Istraživač i filmski stručnjak Ernst B. Schoedsack na Sumatri je snimao film o životinjama *Rango*.

Renee Adoree opet na poslu. str. 14;

Operavila se od zdravstvenih poteškoća.

Amerika i tonfilm. str. 18;

Kako se snimaju tonfilmovi.

5/1931., broj 10, travanj

Udajem se za svog muža. str. 8;

Najava filmske operete s Trude Berliner u glavnoj ulozi.

Dijete garnizona (Drei Tage mittelaprest). str. 9–10;

Sadržaj filma u režiji Karla Boesea.

Marlene Dietrich: Hollywoodski Maroko. str. 11–12;

Snimanje filma na lokacijama u Meksiku.

Njemački filmovi Rantaplanaca. str. 12;

Uskoro u Zagrebu.

Wau-wau Groteske. str. 12;

Film *Kriminal* u kojemu psi nastupaju kao detektivi i razbojnici.

Vesele bećke djevojke. str. 13;

Sadržaj filma.

Razgovor sa Gretom Garbo. str. 14–15;

Uoči filma *Romanca* razgovarala sa reporterom koji je opisao ovaj susret.

Kako je snimljen film »Zov prašume«. str. 18–19;

Odnosno *Trader Horn*.

5/1931., broj 11, travanj

Sevillski pjevač (Call of the Flesh). str. 4;

Sadržaj filma u kojemu glume Ramon Novarro, Dorothy Jordan, Renee Adoree, Nance O'Neill, Mathilde Comont, Ernst Torence.

Život Ramona Novarra. str. 4–5;

Portret glumca.

Osvajanje zapada. str. 8;

Stvaranje filma *Magija zapada* u režiji Raoula Walsha.

Zov prašume (Trader Horn). str. 9–10;

Sadržaj, poslovni izgledi, specijaliteti, bilješke, gluma i produkcija filma

Snaga Georga O Briena. str. 10;
Anegdota o snažnom glumcu.

Fra Diavolo. str. 11–12;
Sadržaj spomenutog filma u kojem glume Tino Pattiera, Kurt Lilien, Brigitte Horney, Heinrich Heilinger, Ernst Stahl-Nachbauer i Vincent May te u režiji Marija Bonnarda.

Najveći film sviju vremena je snimljen. str. 13;
Snimanje filma *Trader Horn – Zov prašume*.

5/1931., broj 12, travanj

Mikac, Marijan.: Marlene Dietrich čitateljima Kulise uoči svog povratka u Ameriku. str. 2;
Što je rekla dopisniku i njegov doživljaj razgovora.

Ulični pjevači. str. 3;
Sadržaj spomenutog filma.

Bijela boginja crnoga kontinenta. str. 4;
Pustolovine Edwine Booth u Africi zvuče kao priča.

Dorothy Jordan. str. 4;
Portret glumice.

Strahote Yangtzekianga. str. 8;
Film o riječi koja je nedavno progutala 300 žrtava i koja ih svake godine uništava.

Uspjeh filma »Tamnica u Beču«. str. 9;
Filmski stručnjaci su oduševljeni – privatna izvedba.

Naučenjak i film. str. 10;
Poznati afrički istraživalac Eric Von Rosen o filmu »Trader Horn«.

Temperament glumaca. str. 11;
Razmišljanja i primjeri.

Marlene Dietrich o premijeri svoga filma »Maroko«. str. 13;
U prvome licu opisuje premijeru.

Filmovani život. str. 13;
Pisac Jack London, čija djela se mogu prenijeti na film.

5/1931., broj 13, svibanj

Greta Garbo u novom svjetlu. str. 6;
Njena uloga slavne talijanske pjevačice Rite Cavallini.

Avanturistički film Johna Gilberta – sužanj prevejanih kradljivaca dijamanata u filmu »Pustinjske noći«. str. 7;
Sadržaj filma.

U castvu valcera (starfilm). str. 8;
O filmu u kojem glume Gretl Theimer, Jose Wedorn i Szoke Szakal.

Starfilm Grock. str. 6;
Portret umjetnika klauna.

Tonfilm jednog Clowna. str. 6–7;
Grock priča sadržaj svoga filma istoga imena.

Novi film Grete Garbo. str. 8;
Greta Garbo je dovršila film »Dvije ljubavi«, a pridodan je i njegov sadržaj.

Američka tonfilmska industrija. str. 10;
O rastu holivudske filmske industrije s podacima o poduzećima poput Metro Goldwyn Mayer-a i brojem angažiranih glumaca.

Put oko svijeta u filmu. str. 10;
Burton Holmesovi kratki filmovi, najsjajnija nadopuna svakog filma, jer se radi o dugogodišnjem svjetskom putniku.

Male vijesti o velikom filmu. str. 17;
Film *Anna Christie* sa Gretom Garbo u naslovnoj ulozi.

5/1931., broj 15, svibanj

Starfim Ariana. str. 5–6;
Sadržaj filma.

Elizabeth Bergner u tonfilmu. str. 7;
Prvi put za glumicu u filmu *Ariana*.

Cooper, Gary: Moja vojnička karijera. str. 8;
Njegove uloge vojnika u filmu a piše u prvom licu.

M.: Charlie Chaplin najslavniji čovjek na svijetu. str. 12–13;
Turneja povodom premijere filma *Svetlo velegrada*, prkos razvoju tonfilma.

Amerika i tonfilm. str. 16–17;
Iz historije tonfilma.

Popularnost filmskih zvijezda, laskav rezultat filmskog natječaja u Torinu. str. 24;
Listu glumica predvode redom Greta Garbo, Marion Davies i Norma Shearer dok listu glumaca predvode John Gilbert, Ramon Novarro i Lon Chaney.

Budućnost tonfilma i njegov umjetnički niveau. str. 24;
Otvara nove mogućnosti.

Novi njemački tonfilmovi se snimaju u Americi 24. str. 24;
Buster Keaton u filmu *Bedroom*, Joan Crawford u filmu *Dancing Fools* i film *Zov prašume – Trader Horn*.

5/1931., broj 16, lipanj

Marlene Dietrich osvojenje svijeta za šest mjeseci, nastavak 1. str. 6–7;
Životna priča poznate glumice u nastavcima.

Ernst Verebes se ženi. str. 7;
Glumac.

Između neba i zemlje, film *Madam Satan* rješava pitanje bračnog trokuta na jedinstveno originalan način. str. 8;
Sadržaj i opis filma sa Kay Johnson i Reginaldom Dennyem u glavnim ulogama.

Ljepotice čija imena ne poznajemo. str. 9–10;
Nepoznato o filmskim »girlsovima« – statistice i plesačice.

Tko je vaš filmski ljubimac? Rezultat našega poziva. str. 10;
Listu glumica vode redom Anita Page, Greta Garbo, Elizabete Bergner dok listu glumaca vode John Gilbert, Ramon Novarro i Willy Forst.

Starovi štete. str. 11;
Kako filmski starovi stede i što sabiru – olovke Bustera Keatona, šeširi Wallace Beeryja i Emila Janningsa, kauguma Joane Crawford.

Filmske vijesti. str. 11;
Kompozitor Robert Stoltz opet radi Superton filmova, Novi film Marlene Dietrich, Emil Janning u filmu *Pariska grofica*, Anna May Wong i Edgar Wallace u filmu *On the spot*.

Ljepša nego ikad... str. 12;
Greta Garbo u svom najnovijem filmu »Romanca«.

Tilden je oduševljen. str. 20;
Svjetski prvak u tenisu Bill Tilden snimio je tri filma sa podukama za MGM.

Raver-Wann, Barnet G.: Živi crtež. str. 25;
Karakteristike i značaj – Amerika je filmu dala *animated cartoon* poput Mickey Mousea.

5/1931., broj 17, lipanj

Biografije filmskih glumaca. str. 3;
Heinrich George, Gustav Diessl, Dita Parlo, Paul Morgan ali i filmske vijesti o njemačkom filmu *Tamnica*, filmovi komičara Szoke Szakalla i redatelj Max Reichmann.

Marlene Dietrich – osvojenje svijeta za šest mjeseci (nastavak 2). str. 4–5;
Životna priča poznate glumice u nastavcima.

Tamnica (Menschen hinter Gittern) 100% njemački Metro Goldwyn Mayer dijalog film.
str. 6;

Sadržaj i informacije o filmu redatelja Paula Fejosa u kojem glume: Heinrich George, Gustav Diessl, Egon von Jordan, Karl Ettlinger, Pater Erkelenz, Anton Pointner, Dita Parlo, H. H. von Twardowski, Reginald Patsch, Paul Morgan, Harry Schultz, Anders von Haden, Herman Bing, Costea Mooth, Else Jansen, Edgar A. Licho.

Grijeh (The Bridge of San Luis Rey). str. 7;

Sadržaj i informacije o MGM tonfilmu redatelja Charresa Brabina, glume: Lili Damita, Raquel Torres, Don Alvarado, Duncan Renaldo, Henry B. Walthal, Mihailo Vavić, Emily Fitzroy.

Tko je vaš filmski ljubimac? Rezultat našega poziva. str. 7;

Na popisu glumice redom vode: Elisabeth Bergner, Greta Garbo i Anita Page dok na popisu glumaca vode Willy Forst, John Gilbert i Ramon Novarro.

Lois Moran. str. 8;

Portret glumice.

Nije za mene film!. str. 8;

Člana opere Dona Josea Mojicu, morali su nagovarati da postane glumac.

1,400.000 dinara nedjeljno (Honorar najbolje plaćenog filmskog glumca). str. 13;

Glumac i pjevač Maurice Chevalier pretekao Ala Jolsona.

Simbol zmaja, tajanstvene sile na djelu – hipnotizam kao sredstvo zlikovaca. str. 14;

Opis njemačkog filma – *Tajanstveni dr. Fu Manchu*.

5/1931., broj 18, lipanj

Filmske vijesti. str. 5;

Glumica Jeanette Mac Donald, Njegova zadnja uloga – glumac Milton Sills, Kino u Americi, Kalifornija prije 100 godina u filmu *Magija zapada*, Film Afričke noći, Paramount – 500 milijuna dinara za 50 filmova u Europi, Stotinu stanovnika Marsa – potrebne plesačice.

Marlene Dietrich – osvojenje svijeta za šest mjeseci (nastavak 3). str. 6–7;

Životna priča poznate glumice u nastavcima.

Zagonetna Greta Garbo. str. 8;

Jedna od najvećih zagonetaka od kada postoji film – Greta Garbo ostaje u središtu interesa filmske publike.

Ljetne radosti Hollywooda. str. 10;

Najmiliji sport i najmilija kupališta američkih filmskih veličina.

5/1931., broj 19, srpanj

U čemu grieše?. str. 4;

Pogreška veličina onih koje žele da se proslave u filmu. Ispravno shvaćanje Dite Parlo.

Starovi na volanu. str. 5;

Posjeduju li automobil: glumica Janet Gaynor, glumac Theo Schall, Walsh – redatelj filma *Magija zapada*, komičar Will Rogers.

Marlene Dietrich – osvojenje svijeta za šest mjeseci (nastavak 4). str. 6–7;

Životna priča poznate glumice u nastavcima.

5/1931., broj 20, srpanj

Teatar i film. Može li tonfilm konkurirati dobrom teatru? Ne možel. str. 2;

Argumentacija i primjeri.

Danas u eri tehnike... tonfilmska tehnika stalno napreduje – dva vrlo važna izuma. str. 3;

Napredak na području fotografije te tonfilmskog snimanja i reprodukcije.

Filmske vijesti. str. 4–5;

Kratki metro filmovi u Beču, Paramount filmovi, Filmske zvijezde: Irene Purcell, Greta Garbo, John Gilbert, Ana May Wong, Marlene Dietrich, Dolores Del Rio, Conrad Veidt, Gary Cooper, Ernst Lubitsch, Gretl Theimer.

Marlene Dietrich – osvojenje svijeta za šest mjeseci (nastavak 5). str. 6;

Životna priča poznate glumice u nastavcima.

Kako se dolazi filmu?. str. 8;

Na što treba obratiti pozornost ako se želite baviti filmom.

Simbol – razmatranje o postanku jednog velefilma. str. 19;

Film *Magija zapada* u režiji Raoula Walsha.

Elissa Landi – nova Sarah Bernhard?. str. 20;

Portret glumice.

Tko je vaš filmski ljubimac? Rezultat našega poziva. str. 21;

Vode redom Greta Garbo, Elisabeth Bergner i Marlene Dietrich na listi glumica te Ramon Novarro, Gustav Frohlich i Willy Forst na listi glumaca.

5/1931., broj 21, srpanj

Marlene Dietrich – osvojenje svijeta za šest mjeseci (nastavak 6). str. 4;

Životna priča poznate glumice u nastavcima.

Filmske vijesti. str. 5;

Zanimljivosti i zvijezde: Jeanette McDonald, Jose Mojica, Mona Maris.

Jedna karijera. str. 8;

Portret glumice Elisse Landi.

5/1931., broj 22, kolovoz

Još jedan uspjeh »Tamnice«!. str. 9;

Pohvalne filma.

Marlene Dietrich – osvojenje svijeta za šest mjeseci (nastavak 6). str. 10;

Životna priča poznate glumice u nastavcima.

Kako se jede u Hollywoodu. str. 11;

Filmske zvijezde kuhaaju jela koja nose njihova imena.

Film i moda. str. 15;

Kralj mode Gilbert Adrian o novoj modi, što kaže poznati kostimograf.

5/1931., broj 23, kolovoz

Izum filmskih zvijezda i onih koji kane doći k filmu. str. 3;

Izum Buster Keatona – putevi u ateliere.

Filmske vijesti. str. 5;

Vezano uz zvijezde: Karl Anton, Dolores Del Rio, Berthold Viertel, Ana May Wong, George Bancroft, Conrad Veidt, Ernst Lubitsch.

Elissa Landi – nova filmska zvijezda. str. 6;

Portret glumice.

Ufa film donaša za sezonom 1931/1932 slijedeće tonfilmove. str. 7;

Popis.

Pan film donaša za sezonom 1931/1932 slijedeće tonfilmove. str. 7;

Popis.

Bosna film d.d. – najmodernejem i najelitnijem kinokazalištu Zagreba »Edison Palace« uspjelo je da si za ovu sezonu osigura čitavu produkciju poznatog filmskog poduzeća. str. 11;

Salto Mortale u režiji Duponta, *Sjene podzemlja* sa Hansom Junkermannom, *Njezina visost pralja* u režiji Maxa Neufelda, *Izlet u sreću* režirao je Bernauer, *Bečko proljeće* u režiji Georga Jacobija, *Brautigamsvitwe* redatelja Eichberga i još nekoliko neprevedenih naslova.

5/1931., broj 24, kolovoz

Marlene Dietrich – osvojenje svijeta za šest mjeseci (nastavak 7). str. 4–5;

Životna priča poznate glumice u nastvcima.

Filmske vijesti. str. 5;

Glumci i glumice Hansi Niese, Else Elster, Marija Eggert, Siegfried Arno.

Nasmijani poručnik. str. 8;

Sadržaj i opis filma sa Mauriceom Chevalierom u glavnoj ulozi.

Zar su i filmski starovi sentimentalni? str. 9;

Nepoznate pikanteske iz života Joan Crawford, Norme Shearer, Marije Dressler, Marion Davies, Anite Page, Grete Garbo i drugih.

Iza kulisa tonfilmskog ateljera, sa snimanja Paramountovog tonfilma Nasmijani poručnik. str. 10–11;

Nastanak filma u režiji Lubitscha i s Chevalierom u glavnoj ulozi.

Zanimljivosti iz filmskog svijeta – o prvom filmu – ljetovanje zvijezda – humor na račun zvijezda – Tilden na filmu. str. 12–13;

Tenisač Tilden.

5/1931., broj 25, rujan

Marlene Dietrich – osvojenje svijeta za šest mjeseci (nastavak 9). str. 9;

Životna priča poznate glumice u nastvcima.

Jubilarna produkcija Paramounta. str. 12–13;

Obljetnica 20. godina od osnutka s najavama filmova i planovima za budućnost.

5/1931., broj 26, rujan

Njegovo visočanstvo zapovijeda. str. 9;

Sadržaj istoimenog filma u režiji Hansa Schwartza sa Willyjem Fritschom, Kathe von Nagy, Reinholdom Schnunzelom, Paulom Horbigerom i Paulom Heidemannom u glavnim ulogama.

Kradja Mona Lize. str. 10;

Sadržaj filma *Mona Liza*.

Američka tamnica. str. 11;

Jedno od najvećih djela filmske industrije je film *Tannica* koji je snimljen i u njemačkoj verziji, provotno u režiji Georgea Hilla a potom Paula Fejosa.

5/1931., broj 27, rujan

Vojvoda od Reichstadta. str. 9;

Sažetak novog starfilma.

Marlene Dietrich – osvojenje svijeta za šest mjeseci (svršetak). str. 10;

Životna priča poznate glumice u nastvcima.

Heinrich George – priča o Greti Garbo i Metro Goldwyn-Mayerovim ateljerima. str. 11;
Dojmovi njemačkog glumca nakon posla u Hollywoodu.

5/1931., broj 28, listopad

Najnoviji tonfilm Marlene Dietrich. str. 8;

Film *Maroko* u režiji Josefa von Sternberga i film *Shangai-Express*.

Zbilja i gluma. str. 10–11;

Kakve bi uloge dobili Napoleon, Lindbergh, Ramsay MacDonald, Hindenburg, Einstein, Rockefeller, Bernard Shaw i Bird kada bi tražili filmski angažman.

5/1931., broj 29, listopad

Oskar Karlweis – o sebi, o kazalištu, o tonfilmu. str. 8;

Glumac daje odgovore u intervjuu.

Kongres pleše. str. 9;

Ufin tonfilm senzacija u filmskom svijetu, ansambl Ufinih starova, divni bečki valceri, balet prekrasnih djevojaka.

U Zagrebu je otvoren tonfilmski studio Svetlo. str. 10;
Otvorio ga operni pjevač Mirko Jelačin.

X-27 život žene koja se nije plašila ni života ni smrti. str. 11;
Sadržaj filma u režiji Josefa von Stenberga sa Marlene Dietrich, Victorom McLanglenom,
Gustavom von Seyffertitzom, Warnerom Olandom i Barryom Nortonom u glavnim ulogama.

Muller, Renata: Ljubav na dopustu. str. 11;
Sadržaj Ufine tonfilmske operete u režiji Reinholda Schunzela.

Zaljubljena primadona. str. 12;
Sadržaj filma s Jeanette MacDonald i Reginaldom Dennyem.

Edwina Booth: Traže se plavojke. str. 13;
Njemački tonfilm *Trader Horn* u režiji V. S. Van Dykea sa Edwinom Booth obojane kose te
govori o snimanju filma.

Komika Stana i Olivera. str. 14;
Kako su Stan Laurel i Oliver Hardy postali popularni.

5/1931., broj 30, listopad

Tamni putevi. str. 9;
Najava filma o prohibiciji u režiji Roubena Mamouiana s Garyem Cooperom.

Jedan grad koji mnoge privlači i mnoge uništava. str. 11–12;
Istina u Hollywoodu kroz više detalja i mišljenja glumaca.

Filmski operater kao čudotvorni liječnik. str. 13;
Anegdota kada su dali Eskimima Aspirin.

Glumci u anegdotama. str. 13;
Niz kraćih anegdota.

Filmske vijesti. str. 13;
Tonfilmska komedija E. W. Ema sa Georgom Alexanderom, komedija *Bob i istina* sa Jenny
Jugo, film *Noći u Port Saidu* s Oscarom Homolkom, film X-27 s Marleneom Dietrich.

5/1931., broj 32, studeni

Glas Dar Božji. str. 9;
Portret pjevača Lawrencea Tibetta.

Tonfilm Američka tragedija, prikazivat će se kod nas. str. 10;
Najava filma i anegdota o piscu Theodoru Dreyseru.

Filmske vijesti. str. 10;
Dječji film *Forbidden Adventure* s glumcima Jackie Searl i Mitzi Green, Rekord njemačkih
glumaca Jenny Jugo i Oskara Karlweisa.

Renegati i nebeski vlakovi. str. 11;
Redatelji moraju znati detalje o predlošku pa tako Fleming redatelj filma *Renegati* nauči nešto
o legiji stranaca a redatelj filma *Liliom* o željeznici.

Ljubavna komanda. str. 12;
Sadržaj filma s Dolly Haas, Gustavom Frohlichom i Tiborom von Halmayom u glavnim ulo-
gama u režiji Geze von Bolvarda, s kompozicijama Roberta Stoltza.

Mamselle Nitouche. str. 13;
Sadržaj filma sa sljedećim glumcima: Anny Ondra, Julija Serda, Yvonne Akbimus, Georg
Aleksander, Hans Junkermann, Oscar Karlweis.

5/1931., broj 33, studeni

Novinari u Hollywoodu. str. 7;
Postoje zbog velike potražnje jer čak i Associated Press i United Press imaju svoju stalnu film-
sku službu.

Onaj drugi – igraju Fritz Kortner, Kathe von Nagy i Heinrich George – Fritz Kortner u dvostrukoj glavnoj ulozi državnoga odvjetnika i zločinca – dva različita svijeta – po kazališnom komadu Paula Lindaua »Der Andere«. str. 8;

Najava filma kroz anegdotu.

Otvorene Central kina u Zagrebu. str. 8;

Kraći izvještaj.

Charles Farrell. str. 9;

Portret glumca koji je sklon sportu.

Kako je filmski komičar El Brendel gradio kuću. str. 10;

Opis sa slikama.

5/1931., broj 34, prosinac

Max Adalbert u veselom Ufa tonfilmu »Tiranin gnjavator«. str. 1;

O značaju i spomenutog komičara.

Jedna noć u Monte Carlu – Anna Stern, Hans Albers, Heinz Ruhman. str. 9;

Slavni trio pikantne tonfilmske operete.

Pk.: Viktorija i njen husar. str. 10–11;

Najava operetnog tonfilma u režiji Richarda Osswalda.

Bijeda i odricanja u životu slavnog filmskog glumca, život i karijera Ramona Novarra. str. 12–13;

Portret glumca.

5/1931., broj 35, prosinac

Najbolji umjetnici, najbolja tehnika, najbolji filmovi. str. 10;

Rezultati godišnjeg izbora najboljih filmova Američke filmske akademije.

Filmske vijesti. str. 10;

Film *Afričke noći* s Fifi Dorsay, film *Špijunaža*, film *Regenati legije*, film *Liliom* s Charlesom Farrelлом, film *Magija zapada* s Marion Lessing, film *God. 1980.* s Frankom Albertsonom.

Natalija znade sve. str. 11;

Natalia Bucknall, šefica Metro Goldwynova informacijskog biroa.

Demonski grad. str. 11;

Hollywood i nezaposlenost statista.

Tajne populariteta, američki originali. str. 12–13;

Will Rogers – glumac poznat kao cowboy i niz osoba različitih profesija.

Novi triumf Anne May Wong. str. 14;

Film *Kći zmaja* i njegova najava.

5/1931., broj 36, prosinac

Grock dolazi u Zagreb. str. 6;

Glumac, komičar i kralj svih klauna u sklopu turneje nastup će i u Zagrebu.

Filmski starovi – pomorski kapetani. str. 9;

Okolnosti i poteškoće snimanja filma *Signali u oluji* s glumcima Georgeom Bancroftom i Williamom Boydom.

Vlasnici zagrebačkih filmskih poduzeća. str. 10;

Popis: Willy Mosinger (Mosinger film, Zagreb), M. F. Jordan (Direktor za promet Paramount filmova Zagreb – Novi Sad), Ernst Waldmann (direktor Bosna filma), Robert Kadmon (svlasnik Avalafilma i Capitol kina), Mirko Jelačin (direktor Svetlotonfilma), Ladislav Koch (direktor Bosna filma), Isak Nachmias (svlasnik Avala filma i Capitol kina), Josip Klement (svlasnik Stelafilma), Antonija Špoljarić (vlasnica Starfilma), Arpad Josef Rosenthal i Marko Graf (šef produkcije Svetlotonfilma).

Pustolovine u tonfilmu »Planinar«. str. 11;

Anegdote vezane uz film.

Filmske vijesti. str. 12;

Glumac Edmund Lowe, Film *Transatlantik*, Film *Liliom*, Janet Gaynor u filmu *Ujak dugonogi*.

U zagrebačkom tonfilm-ateljeu. str. 13;

Autorovi dojmovi.

Imitatorke Grete Garbo. str. 14;

Nisu na njenoj razini kao i kod Charlieja Chaplina.

Otvorenje elitnog tonkina Capitol. str. 14;

Preuredeno nekadašnje Metropol kino u Zagrebu.

1932.

6/1932., broj 1, siječanj

Nova vrst cowboyskih filmova. str. 16;

Pjesmom i filmom opjevan Divlji zapad to više nije i sve više u njega prodire civilizacija.

Filmovi koji dolaze. str. 17;

Ufina tonfilm opereta *Ronny* u kojoj glume Willy Fritsch i Kathe von Nagy, historijski tonfilm *York* sa Wernerom Krausom u naslovnoj ulozi, film *Planinar* u kojem glumi Otto Wallburg i *Robovi strasti* u kojem glume Emil Jannings i Ana Sten.

Marlene Dietrich medju Kinezima. str. 18–19;

Vizija u Santa Fe Expressu, novi film *Shangai express* i njegov opis.

Filmske vijesti. str. 19;

Sinclair Lewis u tonfilmu – film *Zabranjene pustolovine* prema njegovoj knjizi, *Od ponoći do ponoći* – prvi tonfilm Clivea Brook-a, Jeanette MacDonald u Hollywoodu – nakon europskih gostovanja snima film *Jedan sat uz tebe* redatelja Georgea Cukora, Opet Claudette Colbert – glumi glavnu ulogu u filmu *Sekretarićina tajna*.

Filmski parovi. str. 19;

Odnosno co-star poput Pat i Patachon, Charles Farrell i Janet Gaynor.

6/1932., broj 2, siječanj

Kći zmaja. str. 11;

Sadržaj filma s Anom May Wong.

Od ponoći do ponoći. str. 12;

Sadržaj filma u kojem glume Clive Brook, Kay Francis i Miriam Hopkins.

Američka tragedija. str. 13;

Sadržaj filma u kojem glume Philips Holmes i Sylvia Sydney.

6/1932., broj 3, siječanj

Film nakaza. str. 9;

Tod Browning snima posve originalni film, *Freaks* o ljudima specifičnog fizičkog izgleda.

Tonfilm nekoć i sada. str. 10;

Protivnici tonfilma, tehničko i umjetničko usavršavanje, mišljenje Lawrencea Tibetta.

Najzavodljivija žena. str. 11;

Myrna Loy, jedina glumica u Hollywoodu s crvenom kosom i zelenim očima.

Tragikomedija u najnovijem filmu Jeanette MacDonald. str. 11;

Opis filma *Zaljubljena primadona*.

Tarzan. str. 12;

Johny Weissmuller – svjetski rekorder u plivanju, filmski glumac Johny Weissmuller kao Tarzan – V. S. Van Dyke snima novi afrički film.

Kino u Aziji. str. 13;

Colombo, Singapur, Hong Kong, Shanghai sa najvećim brojem kina i Peking s najmanjim od spomenutih gradova.

6/1932., broj 4, veljača

Život najveće američke karakterne glumice. str. 10;

Marie Dressler.

I filmski arhitekt ima riječ. str. 11;

Ljudi zaduženi za kreiranje setova i efekata.

Sretni dani filmskih statista. str. 11;

Tijekom snimanja filma *Fantom Pariza* s Johnom Gilbertom bili su potrebni brojni statisti.

Melodija koja je osvojila svijet. str. 12;

Zbog tonfilma šlager postane popularan čim ga publika čuje poput *Sonny Boy, Poganska ljudbavna pjesma* i *Lover come me, back to me* koji pjeva Lawrence Tibbett.

6/1932., broj 5, veljača

Noći na Oceanu. str. 13;

Epizoda odnosno ulomak iz njemačkog tonfilma u kojem glumi Edmund Lowe.

6/1932., broj 6, veljača

Linstrom, S. F.: Japanci su odani umjetnosti. str. 5;

Svaki grad ima jednu kazališnu ulicu, Najpopularniji film je *Chusigura* u kojem ratnici osvete smrt svoga vode, a nad filmovima se vrši stroga cenzura da se očuva publiku od škodljivih sadržaja.

Borba protiv »Gangstera« – pismo iz New Yorka. str. 11;

Gangsteri i bootleggeri, njhove organizacije, nemoć policije, stradanja mirnih građana, akcija protiv zločinaca, filmovi o zločincima i njihovo djelovanje na publiku.

6/1932., broj 7, ožujak

Kinopredstave za djecu. str. 11;

Priredbe Jugoslavenskog prosvjetnog filma.

Shearer, Douglas: Umjetnici tehnike. str. 12–13;
Istaknuti zastupnici zvanja tonskog inženjera koje je stvorio tonfilm.

6/1932., broj 8, ožujak

Dobar film nema samo zabavni, već i umjetnički zadatak. str. 12–13;
Važno je izabrati dobru temu i imati dobar manuskript o aktualnim problemima, što često nije slučaj već se rade besmislene burleske.

6/1932., broj 9, ožujak

Valentinov nasljednik. str. 12;
Clark Gable, postao popularan s prvim filmom *Plesačica Bonnie* i nizom filmova sa glumačkim partnericama te ga usporeduju s Rudolfom Valentinom.

Nikada se ne može znati. str. 13;
Velike filmske zvijezde nekad su radile kao statisti ili ih je neki producent odbio.

6/1932., broj 10, travanj

Šta ima nova u Hollywoodu. str. 13;
Platinomanija je nazvana po boji bijele kose sa žućkastim sjajem, zatim film *Za ljubav i otadžbinu*, a najbolje plaćeni filmski glumac je Will Rogers.

Dvostruka uloga Edmunda Lowe-a. str. 14;
Spletom okolnosti provalniku pomoći kirurgije operiraju lice nalik lordu u filmu *Čovjek sa dva lica*.

6/1932., broj 11, travanj

Karijera partnerice Ramona Novarra. str. 12;
Glumica Madge Evans.

Zanimljivo zvanje. str.
Filmski režiser.

6/1932., broj 13, svibanj

Leblanc, Ean: Razmatranje o Lilioomu. str. 8;
Tonfilm *Liliom* s Charlesom Farrelлом u naslovnoj ulozi, a režirao ga je Borzage.

6/1932., broj 16, lipanj

Tildesley, A.C.: Hollywoodski psi. str. 20–21;
Intervju s čuvenim trenerom pasa Renniem Renfroom.

6/1932., broj 17, lipanj

Zovin: Iza kulisa filma i teatra. str. 5;
Pernata Boa – anegdota s komičarkom Adelom Sandrock, Dres za zimski sport – redatelj Ernst Lubitsch naložio da se pojave prikladno odjeveni, Mucavi režiser – kad se Joe May razluti, Rastezljivi omnibus – komičar Laporte radio podvale kolegama, Osvećena taština – francuski glumac Frederic Lemaitre, Siromašni leopardi – neće se najesti od vitke glavne junakinje u filmu *Pisanelle*.

Filmska zvijezda već sa 18 godina. str. 25;
Magda Schneider od Pan filma, a glumila je i u filmu *Gospodjice, krivo spojeno*.

6/1932., broj 18, lipanj

Paradoksi tonfilmskog ateliera. str. 4–5;
Kratak posjet u najvećem evropskom snimalištu filmova, berlinsko snimalište u Neubabelsbergu.

Nikša Štefanini priča o New Yorku, Brodwayu, teatru i sreć... str. 5;
Glumac i pjevač dr. Nikša Štefanini ušao je u uži izbor na internacionalnom natjecanju pjevača u Beču.

6/1932., broj 19, srpanj

Vjenčanje na distanci Holywood-Tuzla. str. 8;
Otto Englander, crtač Mickyja Mousea je iz Tuzle i uzeo je za ženu Tuzlanku.

6/1932., broj 21, srpanj

Film od Beča do Hollywooda. str. 4–5;
Proces proizvodnje filma i veliki filmski studiji.

6/1932., broj 22, kolovoz

Druga strana medalje. str. 3;
Poteškoće i opasnosti bavljenja glumom.

6/1932., broj 24, kolovoz

Ita Rina filmuje opet. str. 10;
Glavna uloga u filmu *Sablast Durmitora* u režiji Kurta Bleinesa.

6/1932., broj 25, rujan

Afere filmskih zvijezda. str. 6–7;
Neki su reklamni manevri ali vrlo mnoge neugodne gole istine, Slučaj Clare Bow koja je vodila raspušteni život, Marlene Dietrich i režiser Josef von Sternberg.

6/1932., broj 27, rujan

Iza zavjese »Happy Enda«. str. 4–5;
Publika želi Happy End a kakve su zvijezde izvan filma – primjer Grete Garbo, Nekoliko redaka o duhovitosti filmskih starova ispričane u anegdotama.
Fotoamater: Kako ćemo naći traženo vrijeme ekspozicije. str. 6–7;
Pojedinosti u tehničkim specifikacijama.

6/1932., broj 28, listopad

Djeca – filmski glumci. str. 4–5;
Najpopularniji je Jackie Cooper poznat po filmu *Skippy*, zatim Jackie Searl, Junior Durkin, Mitzi Green te popularna braća Jackie i Robert Coogan.

6/1932., broj 29, listopad

Pabirčenja po Foxovom ateliju. str. 11;
Mišljenja javnosti o filmskim glumcima: George O'Brien, Elissa Landi, Janet Gaynor.

6/1932., broj 30, listopad

Moda u Hollywoodu.
Pariška moda je najmjerodavnija ali Hollywood mu konkurira, a za filmove crtači za svaki komad odjeće izraduju skicu koju uprava odobrava.

6/1932., broj 31, studeni

Životinje u filmovima. str. 14–15;
Mnogima omiljena vrsta filmskih glumaca, a na filmu su najčešći psi i konji.

6/1932., broj 33, studeni

Filmska slava kratko traje. str. 6;
Kazalište obilježava obiljetnice djelovanja dok u filmu sve brže pada u zaborav.

6/1932., broj 34, prosinac

Ita Rina filmuje. str. 13;
Berlinsko filmsko poduzeće Eidophon u kršu Drine snimilo je film *Das Lied der Schwarzen Berg* s glumicom u glavnoj ulozi.

6/1932., broj 35, prosinac

Film i teatar. str. 4–5;
Film dnevno donosi nova imena, koja često kratko traju, a u kazalištu je manji utjecaj režije na glumca i unatoč svim sredstvima film ne može nadmašiti kazalište u neposrednom kontaktu.

6/1932., broj 36, prosinac

Congorilla najveći tonfilm Afrike. str. 16;
Dvije godine su ga snimali Martin i Osa Johnston, to je posljednji od njihovih šest filmova iz Afrike a prikazuje prirodno okruženje životinja u Kongu, Keniji i donjem toku Nila, a tu je još i drugi Foxov film *Majka* u kojem glumi Mae Marsh.

Bosna film u sezoni 1933. str. 21;

Najstarije i najrenomiranije poduzeće u državi donosi prvorazredne filmove: *Kad je žena mjuzikalna* s Marthom Eggerth, *Carmen* sa Gustavom Fröhlichom i *Nema više briga* s Maxom Hansenom.

Prosvjetni film startal. str. 42;

Donedavno se bavio proizvodnjom samo kratkih kulturnih filmova, a uskoro će se predstaviti i s velikim filmom *Pjesma crnih brda* koji je snimio berlinski Eidophon film te se radi o prvom jugoslavenskom 100% tonfilmu, u kojem glavnu ulogu igra Ita Rina, a nakon toga izlaze i filmovi *More zove* te *Pred maturom*.

LITERATURA

- Labus, Alan. 2009. Upravljanje medijima, cenzura, te položaj i uloga novinara u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj. *Studia lexicographica*, 3, 1–2(4–5): 99–126.
- Majcen, Vjekoslav. 1995. Kulisa. *Hrvatski filmski ljetopis*, 1, 3–4: 36–38.
- Majcen, Vjekoslav. 1998. *Hrvatski filmski tisak do 1945*. Zagreb: Hrvatski državni arhiv.
- Senker, Boris. 2018. Ilustrovani polumjesečnik Kulisa i popularizacija kazališta. *Dani Hvarskoga kazališta*, 44, 1: 171–196.
- Žebec Šilj, Ivana. 2018. Pregled općeg političkog stanja u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca, kasnije Kraljevini Jugoslaviji. *Studia lexicographica*, 12, 22: 27–45.

INTERNETSKI IZVORI

- Katalog Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu <http://katalog.nsk.hr>
- Jutarnji.hr, *Magazin Svijet – Vanity Fair Kraljevine Jugoslavije*, 11. veljače 2006., <https://www.jutarnji.hr/naslovnica/magazin-svijet-vanity-fair-kraljevine-jugoslavije-3382187>

**FILM-RELATED ARTICLES IN KULISA, A MAGAZINE FOR THEATRE, CINEMA,
VARIETY, SOCIETY AND SPORTS (1929–1932)**

Zlatko Vidačković

The Croatian National Theatre in Zagreb

zlatko.vidackovic@gmail.com

ABSTRACT: The aim of this paper is to provide a basic overview of film-related articles published in the Croatian cultural magazine *Kulisa* between 1929 and 1932. By examining the content of this specific media corpus, the paper initiates the analysis of *Kulisa's* contribution to shaping the film discourse in the Kingdom of Yugoslavia, offering first insights into patterns of popular perception, media mediation, and technological changes that marked the period.

The methodological framework of the research includes an analysis of all available issues of the magazine held in the collection of the National and University Library in Zagreb. The study examined thematic units, the geography of reporting on cinematic centres, the development of domestic and foreign film industries, and approaches to the presentation of silent and sound films. This is the first study on the subject, presented here through summarised findings and conclusions, along with a comprehensive bibliography of all articles. A more detailed analysis of the catalogued texts—including a deeper identification of dominant themes, modes of film presentation, and the context of the film industry's development during this historical period, as indicated in the chapter on the magazine's specificities and in the conclusion—will be the focus of a subsequent paper based on this archival research. That sequel will also offer a contemporary perspective on the cultural context of the production and reception of film-related topics in *Kulisa*.

The results show that film topics were highly prominent in *Kulisa* during the first three years, while a decline in content volume was recorded in 1932. The visual aspect of the covers reveals a strong dominance of film stars (especially foreign actresses), who were almost always portrayed in a distinctly positive light. Reports from Hollywood and Berlin production centres outweighed local content, although early efforts to develop a Yugoslav film infrastructure were noted. *Kulisa* also reflected the technological transition from silent to sound film, albeit with a degree of scepticism and nostalgia.

In conclusion, the paper confirms that *Kulisa* played an important role in transmitting film information and shaping a media audience, incorporating clear elements of popular culture, sensationalism, and star idealisation. The magazine formally positioned itself as a cultural medium, and its role in shaping the early film information landscape is indisputable.

Keywords: *Kulisa*; film criticism; silent cinema; sound film; media reception; information discourse; film history

Članci su dostupni pod licencijom Creative Commons: Imenovanje 4.0 međunarodna (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Sadržaj se smije umnožavati, distribuirati, priopćavati javnosti, preradivati i koristiti u bilo koju svrhu, uz obavezno navođenje autorstva i izvora.